

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союзу“.

Рік XVI. Нью Йорк. Четвер, 28-го Мая 1908. Число 22

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, May 28, 1908. No. 22

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Цвітень 1908.

В. 39. Автін Кудлик ум. 12.III. 08.	1000 00
В. 6. В. Бук. Іванів ум. 3.III. 08.	1000.00
В. 58. Михайл Васів ум. 21.III. 08.	1000.00
В. 45. Тома Петкевич ум. 23.III. 08	900.00
В. 114. Юрій Кулик утр. рук і ока	1000.00
В. 109. К. Пеляк ж. Антона ум. 23.II. 08.	400.00
В. 119. М. Кабал ж. Мих. ум. 4.IV. 08.	400.00
В. 44. І. Тарасевич м. Анни ум. 9.IV. 08.	400.00
В. 53. Зоф. Гуменна ж. Стеф. ум. 14.IV. 08.	400.00
В. 53. Іван Динько невил. слабість	100.00
В. 120. Юрій Завірний утр. ноги	200.00

Разом 6 800 00

Платня гол. урядників за Цвітень 165 00

Адміністрація Союзу за Цвітень 141 12

Весь розхід виносить 7 106 12

Розмет платить 8039 членів на ціле посмертне (кождий по 0 85 дол.) і 756 членів на пів посмертного (кождий по 43 цнт.). Крім того кождий член платить за орган „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 0 99 дол., а на половину посмертного 57 цнт.

К. Киркис, предсідатель. С. Ядловский, секретар.
А. Шаршонь, касіер.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

М а й.

28	Ч. Пахомія
29	П. Теодора освящ.
30	С. Андроника апост.
31	Н. 6. О сліп. Теод., Юлії
1	П. Червень Патркія
2	В. Талалея муч., Алекс.

— Слідство проти Січниського уже покінчено і акта передали прокуратурі в цілі виготовлення акту обжалованя. Січниського підняли ся боронити, на случай, коли розправа відбуватиме ся у Львові др. Кость Левицький і др. Ліберман. На случай, коли розправа відбувала-б ся у Відні то др. Прессбургер і др. Роде. Матір Січ. буде боронив др. Загайкевич. Розправа відбуде ся правдоподібно в половині червня. Яко факт характеризуючий настрої селян подаємо (за польськими дневниками) факт, що селяни повіту гусатинського зібрали 2000 корон і післали до суду, щоб викупити Січниського.

— Дня 23 с. м. т. е. в суботу відбулось в Скрантон, Па. віче (тичня) москвофілів і мадяро-нів. Прибули головачі з „Соединенія“ і з „Глупчества“. Вічеви-ків було до двох соток. По отвореню віча повстала на салі метушня та крики такі, що введено поліцію до салі. По сім три четвертих вічеви-ків опустили салю. З оставшими — не більше як п'ятдесятма — продовжалося дальше віче, серед кпин, жартів та сміху. Угруна і Жатковича зроблено кандидатами на епископа. Посрамлені на цілій лінії і то від своїх, бо Українців і „радикалів“ до салі не впустили. Ухвалено резолюції, котрих ніхто не чув. Вибрано з п'ятиох членів синод, котрий має заряджувати справами церковними,

о котрих ніхто поняття не має. Невдача прикро відбилась на провідниках „чорної лігн“. Справоздане в слідуєчій числі.

Українці:

— Під п'ятероверховою, каменицею під ч. 1145, на 1-й евні в Нью Йорку 17-го мая експлуодувала бомба. В долні в сій каміняній мецкає Ахіллі Саломон, Італієць, який заряджує двома „банкрутованими“ банками італійськими. Від якогось часу він діставав безвинно листи з погрозами, що коли всі, що зложили в банкрутованих банках свої ошадности не дистануть усіх своїх грошей назад, то він враз з цілою каміняницею вилетить у воздух. І приємні костюмери додержали свого слова.

— 3 Токіо доносять, що японський кружляк Матсуміма в наслідок експлозії затонув. Більше як двіста осіб потонуло а 140 уратовано.

— В Неаполі в Італії дав ся почути досить сильний землетрус, правдоподібно з вулькана Везувія. Людність незвичайно занепокоєна.

— Дня 24-го с. м. точно о год. 8-й пустив майор міста Джерзи Сіті в рух найбільший на світі годинник на даху фабрики Colgate & Co. В промірі мірять він 38 стіп, а займає площу 1134 квадратних стіп. Сказівка мінута при своїй довжині 20 стіп важить 7 сотнарів; татар, що порушує усю машинерію виносить рівно 2 тони, а цілий годинник 6 тон. Мінутава сказівка через добу робить дорогу майже пів милі.

— Уряд санітарний міста Джерзи Сіті, Н. Дж. дня 19-го с. м. видав розпоряджене, після якого казує ся в місті уживати м'якого угля, яко незвичайно шкідливого для здоровля.

— Вночі з 21. на 22. с. м. двоох невисліджених людей ви-садили динамітом міст на Baychester Ave. на залізничній лінії Нью Йорк-Нью Гавен. Про силу експлозії свідчить факт, що в окрузі трехмилевім повилітали шибви в наслідок потрясеня воздуха. Двоох вартівників, що стояли на яких 50 кроків від будови оголомишив вибух. Накляжіші, сталові стовпи на яких спирався міст, погнуло і поломало, не-начеб они були зі скла. Міст був зовсім готовий і мав бути на другий день відданий до ужитку. Підозрівають, що замаху до-конали Італійці, заняті при будові, щоб в сей спосіб удержати ся і на дальше при роботі.

— Роботи в американських майнах угля коштують рік річно страшні жертви в людським життю і прийшли колись на кон-гресі в Вашингтоні під розвагу. Пенсильвійський конгресмен Соорег, оговідав, що минушого року лише в самій Пенсильвенії загинуло 1514 майнерів. (В році 1898 згинуло лиш 611).

В році 1898 в майнах м'якого угля в Пенсильвенії загинуло 200, в 1907 р. 806 людей. При твердім углі перед десять літа-ми згинуло 411 майнерів, а минушого року 708.

Видко, що „цивілізація“ по-ступає скорим кроком.

Від 1889 року згинуло в майнах угля держави 26,340 майне-рів. На 10,000 майнерів пересі-чно в Америці річно 34 гине — коли в Європі на таке саме чис-ло випадає 10 смертний.

І се такої правда, що Амери-ка веде всюдю перед!..

— Повені в Росії. Величезна катастрофа навістила Росію на-слідком впливу рік, особливо в полудневих сторонах. Ріка Дні-пер спричинила найбільше шко-ди а з надніпрянських міст по-терпів очевидно найбільше Ки-їв. Про розміри катастрофи як доносять звітам — можна на-брати зображення, коли вийти на гору св. Володимира. Перед очима отвіраєть ся звітам не-звичайний, страшний, а навіть масстатичний вид. Як далеко сягнути оком, всюдю гладка пло-ща лоснячої в сонці поверхні води, що розлялась навкруги на просторі яких 15 до 20 кіломе-трів. З води сторчать денеде ку-пи дерев, чи властиво їх верхівя, церковні бані, верхки телегра-фічних стовпів, фабричні компи-ни і т. п. У властивім руслі Дні-пра вода з величезним шумом пливе вперед, несучи на розбу-ханих філах криші хат, останки селянського добра, потоплену худобу, колоди дерева, ломови-ни, вимулені з цвинтарів і т. п. Велике київське передмісте Ні-кольська Слобідка зовсім затоп-лене. Торговельна дільниця Поділ залита в значній части. На багатьох уллицях вода сягає до висоти першого поверху. З забуваного острова на Дніпрі видко лише дахи і комини. По приблизним обчисленням вода залила яких 3,500 домів. Сороч уллиц на Подолі виглядає зов-сім як венецькі канали. Уживаєть ся по них безліч човнів і збитих на борзі дараб, якими нещасні

мешканці вивозять останки зни-щеного майна або довозять харч для своїх родин відтятих від світа. Найбільше потерділо від повені бідне населене робітни-че й ремісниче, що мешкає пере-важно в низше положених діль-ницях. На сухих площах і ули-цях розложились табором сотки тих бідаків, що в короткім часі стались нуждарами і надармо дожидають помочи, з якою на-жаль не спішає ся ніхто, ані правительство ані суспільність. — В Кременчуці вода залила по-верх 1000 будинків. Люди іздаєть човнами. Щоби вода не залила цілого міста, пороблено окремі гати. З Ярослава доносять, що Волга розливаєть ся чим раз більше і вода піднялась до 10 метрів. Богато уллиц і низше по-ложени части міста опинились під водою. В Павлові в нижно-новгородській губернії висота води перевищає вилив з 1849 р. Всі склепи стоять під водою Так само вилили великі сибірські рі-ки. На Іртиши пустили леди і вода залила половину Омска.

— Після найновіших вістий п. Guinness, що, як відомо, по-мордовала на своїй фармі стіль-ки людей, мала такої утічі і то в мужеськім перебраню. Ма-йор міста Laporte, Ind. (де ле-жить згадана фарма) дістав дня 25-го с. м. лист від одного чо-ловіка з Arkansas, в яким пише ся, що сей чоловік дістав від п. Guinness лист дня 3 го мая отже п'ять днів по пожарі фарми, в яким, як до тепер загально ду-маю, мала злочинниця згоріти. Поки що імя автора листу дер-жить ся в тайні.

— Страшна повінь. Як доно-сить телеграма з 25-го с. м. то місто Dallas в Тексас навістила страшна повінь. В наслідок до-щів ріка Trinity раптово вибга-ла і вилила. Більше як тисяч домів найшло ся в одній хви-лині під водою, а около 5 ти-сяч людей без даху. По причи-ні, що також і заклади електрич-ні знайшли ся під водою, устав всякий рух. Шкоду обчисля-ють на 2 мільони долларів. Коло 1-ої години в полудне з страш-ним лоскотом завалив ся желе-зний міст на ріці, пориваючи з собою 15 осіб. З трудом вира-товано лише 9 людей. Взагалі після теперішніх обчислень погубло в наслідок повені око-ло 100 людей переважно жінок і дітей.

Дальші телеграми доносять, що в місцевості Dallas, Fort Worth, Wichita Falls, Deuton і Abilene в Таксес стоять цілком під водою. В Fort Worth зги-нуло 2 а в поблизу Wichita 6 осіб.

В стейті Oklahoma, як дово-сять з Guthrie, Okla, устало усяка комунікація в наслідок виливу рік. Множество мостів позриваних, телеграфічні і те-лефонічні лінії поперервані, залізничні не курсують. Доно-сять про смерть 6 людей. Шко-да матеріальна виносить 5 мільо-нів долларів. Усі міста на захід від Oklahom-и, по причині, що суть цілковито відтяти від сві-та, вночі лежать у кромішній темряві. Загальне спустошене таке величезне, що буде по-

трібно кілька тижнів заким все доведе ся знова до ладу.

— На Україні в Вороніській губернії, стала ся тими днями кровава подія. В одній з тамош-них православних церков, під на проповіді дуже остро ви-ступив против Баптистів і на-рід захохочений його промовою узброїв ся в ножі, сокири і т. д. і під проводом попа, напав на нечисленні збори Баптистів. Там прийшло до бійки, при чім двоох Баптистів зістало убитих а 50 тяжко покалічених.

Такими то способами ширить ся росийське „кривославє“. — На будову бурси тов. Пе-дагогічного у Львові зложили члени Братства св. о. Николая в Майнерфілд ч. 78 в „Союзі“ слідуєчі жертви:

о. Ів. Велигорский \$2.00, Іван Гумовский \$1.00; по 50 центів: Мих. Мацейовский, Мих. Па-линський, Ант. Хомяк, Осип Самолевич, Петро Подольский; по 25 центів: Стеф. Брила, Ант. Брила, Павло Вороняк, Андр. Білас, Ів. Котляр, Осип Рудик Ів. Брила, Ос. Перун, Сем. Бор-дун, Сем. Ктпм. Мих. Наглов-ский, Дм. Котляр, Вас. Пивовар, Мих. Перун, Милько Смерека-нич, Вас. Крамар, Ант. Гадул, Вас. Тимчишин, Теод. Муляк. Ів. Боланкович, Сем. Рушков-ский, Мих. Гадул, Мих. Когут, Теод. Муляк. Разом \$11.50; дрі-бні датки \$8.50. Разом \$20.00.

В імени убогої нашої учащої ся молодежжі складаю честним членам щирю подяку за жертву на таке красне народне діло.

о. Ів. Велигорский, парох місцевий.

Велике народне віче!

відбуде ся дня 9 червня 1908 о годині 6½ вечер в галі Лукача під ч. 845 Carouse Ave. Scranton, Pa.

На вічу тим будуть обговорю-вати ся справи церковні і на-родні. Взиває ся всіх галицьких Русинів, мешкаючих в Скрантон і околиці, щоби явили ся на те віче і сим заявили, що лежить їм на серці добро церковне і не дали безчестити наше славне народне імя „чорній ліда“, ко-тра в послідних часах підняла високо свій хрунівський прапор і гадає, що світ виверне до гори, ногами.

Ще раз кличемо, на віче, кождого в кім не вигасла іскра любови до свого рідного народа.

Комітет.

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВ-ЧЕНКА В КИЇВІ.

Оголошено в числі 21	1.89
А. Цимбала	1.00
В. Сивик	1.00
оба з Монсен, Па.	—
Н 84	—
Разом	3.89

Марті і листи з портретом Мир. Січниського

можна набути у Т. Яворского, 184 Hudson Str. New York, N. Y.

Штука по 3 цнт. — 12 штук — 30 цнт. Менше як 12 штук не вислає ся.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроєє Бр. Пресв. Богородиці відділ 86 Р. Н. Союзу в Olyphant Pa. дня 30-го Мая 1908 в галі Ник. Кисільовского при River Str. Початок о 10 год. рано. За-прашаємо на той Баль усіх. Прїйдіть як найчисленніше, бо на тім Балю будемо прийма-ти нових членів без аступного.

А за добру забаву ручить У-ряд

Мих. Мійка, предс., 21-22 Анд. Тарас, секр.

ПЕРШИЙ РУСКИЙ БАЛЬ

устроєє бр. св. Володимира від 158 Р. Н. Союзу в Нью Кен-сингтон Па. на дохід Братства. Баль відбуде ся на 13 юнія в суботу в Opera House. Поча-ток о 4-й год. по полудні.

Запрашаємо всіх Русинів і Русинок місцевих і з околиці. Вступ 50 цнт. для мужчин, же-нщинам вступ вільний.

За добру забаву ручить Комітет.

Подаю до відомости що моя адреса єсть: Rev. Konstantine Nykolajewicz 518 E. 4-th Str. Wilmington, Del.

Бр. св. Арх. Михайла в Йон-керс Н. Й. устроєє дня 6-го юнія с. р.

ПІКНІК

в Hilside Park Ashburton and Yonkers Ave.

Початок о год. 2-й по пол. Вступ від особи 25 цнт. 2-3

Окремі числа „Свободи“ мож-дістати в Нью Йорку по всіх стендах а в Брукліні у Petro Krawczuk 64 Kent Ave.

НА ПРОДАЖ!

Кілька тисяч акрів найлучшої землі в Норд Дакоті.

Сплата на 5 літ.

За інформаціями звертатись до V. H. Hryvnak,

-22 Balfour, N. Dak.

Бран робсти

є причиною, що багато Русинів мусять оглядати ся за иншим, занятєм. Іначе багато ломати собі голову, коли тепер фарми незвичайно подешевіли. Пешіть сейчас по всякій інформації, залучаючи марку на відповіль на адресу

JOE SHARKASS

184 Hudson Str. New York, N. Y.

Прийшли з краю свіжо видані

Твори Тараса Шевченка

в двоох томах, сторін 543 і 532, з 4 ілюстраціями. Ціна з почтою в звичайній оправі дол. 1 25 в гарній оправі дол. 1 75.

КАЛЕНДАРІ на рік 1908 по зниженій ціні:

Календар „Просвіти“ 40 цнт. Календар „Іскра“ 25 цнт. Календар кишеньковий з нотеєм 10 цнт. 2—

Замовлення посилайте на адресу: RUSKA KNYHARNIA 404 BROADWAY, SCRANTON, PA.

Папері листові з обра-зами

25 штук 50 цнт.; метрики всякого рода по 3 цнт. за одну; книжки молитовні і свѣтські по дешевій ціні — цінінки висилаєсь на жа-дане. Адресувати належить SVOBODA 184 Hudson Str., New York

Моя перша їзда силою пари.

Народ вертав з богоміль, спішив на перегін до дому. Рів ся пільними стежками, битими шляхами. Люди плыли тай плыли як білі птиці з вірею, вікінця не було їм видно, ні початку.

Богомольці з нашого села Дрімайлова під проводом легенького Ядї Серденьки утїкли ще досьїта. Як почували від сливками у костельного Мадея, так рано по них і місце застигло. Нас сдох — мене й дідуна — лишили на подї з якимись нетверезими не приличниками з під Комарна, з котрих один цілісеньку віч не давав побожним невістам заснути, виправляв таку галабурду, аж кусень стелї завалив ся і одна молодиця упала до комори в бочку з огірками.

Ми оба — я і дідуно — остались поміж чужими, як сирітка в лісі, самі вертали в двійку і все оглядали ся назад, чи видно ще баню бляшану на церкві, чи вже далеко уйшли від чудотворного місця.

Дідуно легеньким кроком, з вагою, ступав і все щось гуторив. То молитви відмовляв по дорозі, то співав з тиха „Всепїтї“, то подивляв красні полушпїки, царину на пни, стерні, косовицю і мені толкував:

— То женці, то!... Руки би їм сьвятїли ся... Геть по-при землю з пашею вижали... Гідний гавда, нема що казати — до колоса визбирав! Господь його не покарає за дар божий, хлібець насущний... А ся косовиця!... фї, фї, фї!... Не жалє і поглядїтї... на цілім лузі не замїтиш „жидівської бороди“... як виголено!... А перекося в колїно... Так потягнути козою, то але!... А там бач, бач! — яке красне їмїнечко? То майно, то хлібець, то пстїхал!...

Так їдучи, задержувались ми при каплицях, хрестах, іконах, виставлених при дорозі разом з пупкою, щоби було де метати офїровщину. Ми уклакали в таких місцях, змовили молитву, дідуно кинув дудку двї до скарбони або на тарелець, покритий червоною товальною і питає задріманого сторожа:

— Свати! чи йшла туди така а така кумпанія з Яцем Серденькою і з образом чудотворця Николая?

— Ішла, йшла?... Ще догонїте, лиш прискорїтї! — відповів сторож. — „В Тройци Бог Отець“ сьпївали...

— То они, певно они!... Не далеко впарили... Прискорїти... гм, гм... по що прискорїти, коли ми й так їх догонїмо? Ходїмо сину?... Диви по, диви... Не наш то бучистий їде в череду? сюди заблудив? Їй ні! Наш не мав одного рога. А точнїсенько такий самий.

Їде дідуно, гуторить на передї і собі сам відпоїдає таким голосом, немов їх дійсно два зїшло ся. Я дрібку із заду споглядаю на бесажку, жду хвилї, коли отворить ся і я буду мїг оглядати всі чуда, які в нїй мїстили ся.

Дідуно накупив чимало хорошеньких гостїнців на відпустівім базарчику, памятає о кождім дома і кождому віс щось на памятку. Для лошака річкака двїночок, для коси і різака два „трембовецькі“ каменї, для Февроньки й Федька двї „спинки з ляльками“; дальше мамуни червоний поас і хрестик, бабунї чорну обручку від гїстцю, оберту до риз чудотворної ікони, і дротарський чепчик; татови люльку з предивецькою накривкою і бляшаним цибухом. До церкви купив образ Пречистої Дїви болесної, котрий мав висїти в „бабїнцї“ разом з вінчиком покійної Марусї...

— Варївно, сину, варївно, бо камїне твердше від нашого грїшного тіла! — упоминає мене дідуно за кождим разом, кїлько я пошпортнув ся і добре затяв босою ногою о кремїнь.

Та де менї було й варувати ся? В моїй дитинячїй уяві раз-у-раз стояв образ Пречистої Дїви схований в бесажї. Серце Пречистої Дїви прошїте сімома мечами, з очей так жївїсїнько спадали слези на мертву плоть Спасителя, обїдка гарна з зубчастого золотого паперу, ріжноцвїтні кривульки і мережки окружали сей сумний вид, що пройшов мою дитинячу душу.

Та я не знаю, чому я пригадав собі нашу новїсїньку хатину — ту смиренньку хатину — як поставили її перед роком, і на сю хвилю, як мати держала на колїнах мертву Марусю, цілувала її чорні кучерї і, прощаючись з нею, ронила тихі слези на її студене личко... „До побаченя моя зазулько щєбітко! — шептала мама, з тиха затискаючи уста, — до побаченя там у... Бога!...“

Серед того задумана, я знов сильно пошпортнув ся о камїнь, аж засичав з болю...

— Болять ноги, сину? — спитав дідуно.

— Не тїлько болять, але й кров тече. Ноготь вшкочив з великого пальця, а п'яту прогородив на скло там при тїй коршмі, де в кропивї сварив ся вїйт сам з собою...

— Не треба-ж бути цікавим! Яке тобі діло уже від тепер з п'яними начальниками і громадськими князями? Хотів бачити дурницю, тай маєш! Тїлько де собаки гризуть ся а п'яні сварять ся, утїкай, не дивь ся!...

— Але ж мене ноги болять, не очі.

— Очі всего пильнують, а найпаче нїг...

Я став пхїнькати, обїцювати дідусеви, що впалу на дорозі і дальше не їду й кроком, то він зачав мене гладити, тихомирити й потїшати ріжними обїцянками.

— Потерпи ще дрібку — говорив. — Тїлько тїй кусник до Хїрова, а там будемо могли й ходаки повзувати. Наш сбіг скїнчить ся — нехай буде Богу невимївно, — так ми можемо собі і поїхати — знаєш чим? колїєю!... Треба спробувати... Господь знає, чи мене старого туди друїй раз ноги понесуть, прове земо ся.

— Ах, я вже й коровами їхав би, щоби тїлько раз їже сїдїти на возї...

— Цїть хлопче, не кажи так, бо не годить ся! Наш коваль нехай собі возить здоров снопи коровами, а ми поженемо вітром. Повїдають, що з Хїрова до Кренберку колїя їде всего три години. Як їмїне піде з послудня на пашу, ми вже будемо дома, а нашї дєсї аж змерком приїзуть... Хї, хї, хї, тож то буде втїха!

І дідуно сьміяв ся сердечно з того, що випередимо нашх дрімайлівських богомольців, котрі лишили нас з чужими, нетверезими неприличниками на подї у костельного Мадея.

II.

Підїшли ми до залїзничого двірця, глядїмо через плїт — диво! Суває ся великанський котлище то в зад, то в перед, поєвистує, постогнує, парок що хвиля жбухає, вози дєсї таки наче самї від себе чїпають ся сего залїзничого потвора з огнем і димом... Господи! забув я о болю нїг, забув о спразі, яка мене безнастанно палила цілу дорогу... Дивлю ся, не надивлюсь тїй гаспедськїй видумцї і не має нїякого страху перед нею... А чудні річи розказував менї о нїй писар Ганкевич, а ще чуднїйші парубок Федько і я нераз в душі представляв собі такого чорнїя як сей, що стояв при кїтї, щирив до мене білі зуби, пускав бічними рурами горячу пару, сичав, горюїв ся... Я його не бояв ся! Вирочїм я мав на шїї сьвячений хрестик і в бесажї була Пречиста Дїва болесна...

Стоїмо, глядїмо, аж ту й люди пустили ся до двірця — їдуть, їдуть возами, бричками, повозами, а жиди з клунками, бетами, пудлами всюди пхають ся перші, всюди передом, самому генералови не вступлять ся... Ідемо й ми, а поперед нас якась жидівщина тїлько насилала на себе торбин, клунків, кошків, мало не надсадить ся, і не видати її з під сего краму... як купак сьмітнику суне ся землею, суне... Як же прийшло ся їти в дверї, всадила ся боком. Тельбухи сперли ся в одвірки, она на порозї нї в зад, нї в перед не ворухне ся.

Пхїнув дідуно жидівку до середини і сам зїмною ходить, крисаню з голови — і низьким поклоном привїтає усіх наче правовірних у церкві.

Зареготали ся багрії, обступили нас, обертють нами як Гаманами, хапають пальцями за дідуновї космики на голові, допитують ся, де так хорошенько голови під чуб голять, чи не на Кальварїї?

Дідуно ще по старосьвітськїй бритвав голову геть аж під причолок, а жидки взяли собі се на ум і сьміють ся й щїпають... Я держу капелюшину в руцї і сам не знаю, котрому з них шпурнути в очі, а з лютї мало не спавлю ся...

На наше щастє находив ся сьвященик — старенький, худий як скипочка, а рухливий, здає ся кожда кісточка в нїм рушає ся. Як нинї бачу його дитинне, гладоньке лице, його пронизливі очі, котрі з під сивих бров сьвітїли як два яркі углики, і всюди глипали, все бачили, нїчо не пропустили мимо.

(Конець буде).

Наша церков і її вороги в Америцї.

Пише о. П. П.-н.

(Дальше).

А тепер лишаєт ся ще менї звернути ся малим словечком до панів цареславних батюшків. Скажіть, будьте ласкаві, цареславні батюшки, яку ціль, який business маєте ви в тїм, що втискаєте ся так нахабно між наших бідних поселєнців в Америцї? Чом так плохो між нашим народом за морем подвизаєте ся? Та-ж у своїм „отечествї“, Росїї, ви маєте тїльки а тїльки роботи, бо є там мїліони самих музулман голївно навкола Кавказу, є буддисти в Туркестанї,

фетишисти в північних тундрах і всякі инші язичники — чому-ж ви не їдете тамтих одареславлювати? Або чом ви не з'уживаєте своєї місіонарської ревности на навертанє назад до цареславїя сїх безчисленних сектантів, що потворились на лонї вашої церкви в Росїї, лише пхаєте ся зовсїм непрошено між наш народ в Америцї? Може ви хочете відбити собі на нашїм народї за океаном сїї страти, які ваша церков потерпїла дома через раскол?... Чи можна сказати, що ви місіонаруєте між нашими поселєнцями в Новім Сьвіті, Америцї, Христа ради? Нї, задля Христа ви нашо-

го брата тут не навертаєте хочби вже тому, бо спосо- би, якими ви у своїм місіонарствї послугуєте ся, дуже далекі від Христової моралї, так як способи сїскрайно вікчемні, облудні, мерзенні в найповнїйшїм значїню сего слова (пригадаю Вам лише Говк Рон, Па., Деслодж, Мо., Детройт, Міч., про що були в своїм часї дописи у Свободї) і такими мєгодами навертаня мусить бридити ся всяка людина, що має бодай крихітку морального почування в собі. — Ви любите прим. вишукувати собі між нашим народом найпідлїйшого сорта індивїдуїв (їме на загально звїстні), що за миску сочевицї готові б плювати й на свою ріднїсеньку матір і берете їх у свої найми та й сї вашї наганячі як справдїшні чортівські виплодки цькують брата на брата, висєять распу між спокійний народ, нераз навіть між членів одної і тої самої родини, затрокують нашому простолїюдновї розум і серце, деморалїзують його справдї бісовским способом. Взяти лише в буки прим. сїю брудну митку що зоветь ся „Поступ-ом“ (що за іронїя!), то чоловіка бере досада, правдиве обридженє на сїю моральну гниль, що аж кашить нею на сторінках сїї шматки; та проте такий „Поступ“ стоїть у вашїй службї, він є средством агїтаційним у вашїм місіонарствї. Чи ваша робота в Америцї не доказує, що ви держите ся в практицї сего грїшного девїза: „дїлє осьвячує средства“, якого винахід ви, як звїстно, причїпляєте Сьуїтам, хоч нїхто ще до тепер кажу се in parenthesis — не доказав сего документними історичними фактами? Ну, і те все мало б бути Христа ради?..

Або чи ви, цареславні панове, шпїрачи свою віру, між нашим народом в Америцї, робите се дійсно за дїя ідеї або в тїм глибокім переконаню, що ваша церков є бїльше правдива чим церков католицька? Милив би ся сей, хто б так думав. Та-ж ви, цареславні батюшки, рекрутуєте ся понайбїльше із пєсаломцїків, дячків, що звичайно цонюхали лише пїсьмонсом, що набрались трохи механїчних, обрядових практик, а про якесь глибоке розумїне науки Христової або про якісь висшї у них мотиви, нема що навіть говорити. Чи не загально відома се річ, що цареславні батюшки не в силї навіть поборювати „Заблуждених“ сектантів мужиків, так малї у них засоби богословського знаня... Ось такий батюшка Ольшевський, що готовий змінити свою віру в бувальнїм значїню так, як хамелеон мїняє свою фарбу, вербує дячків до цареславного семинаря в Мінеаполїс, Мінн. (є в мене на се докази), де бїльше „заслуженї“ для цареславїя

мають приніматись безплатно, а менше заслуженї приймають ся за оплату \$7.00 мїсячно і обїцює їм, що за кїлька лише мїсяців вони вийдуть в багюшки — чи одже такі „служби божї“ і в таким підготованєм будуть подвизати ся дійсно Христа ради за цареславїєм? Чи з такого матеріалу не витресують ся лише місіонарі темноти, рабства, падлюцтва і т.д? Нї, коли ви, цареславні панове, змагаєтесь, не перебираючи в средствах, перетягнути нашого брата до своєї отари, то дїлаєте се не за дїячого иньшого а лише хїба ради, за дїя своїх особистих вигод, на те, щоб вказати перед своїми властями на „успїхи“, вашої мїсії, щоб в сей спосіб сипались на вас бїльшї посєбїя, а може ще й звїзди, цїяцьки на груди...

А що являєть ся вже прямо непонятною річю, то се, що архиерей Платон не лиш потуряє такий дїявольськїй роботї підвладного собі духовенства, але й сам публично нападає, очернює свого брата по чину Прєсєсєв - ного Ортїнського так, наче-б наш Владика звїйшов в його, а не у свою кошару... Нї, Ваше Прєсєсєв - ство, єпископе алеутський і півн. американський, Прєсєсєв - ний Ортїнський гідить ся безмежно такими крутарськими дорогами, якими Ви ходите тай до Вас не пхаєт ся; а навпаки ви вдїраєтесь сїломиць до нас (пригадайте собі лише Детройт, Міч!) і разом з сьвоєю нїською Собратїєю сїєте зерно плеве-лей між наш бідний і темний народ.

І чи мислите, шан. читачї, що цареславні панове „соромлять ся, витворячи гідоти? Нї, нема їм сорому, не червонїють ся тай не тамлять уже, що соромитись“ (Грем. 6, 15) — Бодай-же вам, цареславні панове, за ту всю соромницьку роботу між нашим народом в Америцї, не було нї дна, нї накривки на сїм божїм сьвітї.

(Дальше буде.)

Важне для церковей!

Син подаю до загальної відомости, що від пів року перебуваю в Америцї як арт. різьбяр, спеціалїст у всяких церковних роботах різьбярсько-позолотарських. Образований в перворядних артистичних закладах та школах європейських, бувшии управитель в „Товариствї для розвитку рускої штуки“ у Львовї, приймаю всякі роботи церковні, як іконостаси, вїтарї, проповідальницї, вїкоти, бальдахими і пр.

Тепер виконую іконостас для церкви в Butler, Pa. Pierce Ave.

Поручаю ся ласкавій пам'ятї а глибоким поважанєм

Іван Луговян

Box 89

BUTTLER, PA.

КАЛЕНДАРІ

на рік 1908,

виданї Р. Н. Союзом

Цїна книгарська для нечленів виносить 35 цнт.

Адресуйте:

R. Publishing & Exchange Co.

184 Hudson Str.,

New York, N. Y.

Проекти на голову Х-у конвенцію Р. Н. Союзу,

1.

Проект відд. 121 з Трентон, Н. Дж.

кстра має відбутися на днях 7. 8. 9 і 10-го липня сего року, в Philadelphia Pa. Ми, члени Брат. Іоана Кр., від Р. Н. Союзу 121 Trenton N. J. ухвалилимо подати слідуєчі проекти: та просим П. П. Делегатів взяти се під розвагу: 1) щоб Руский Н. Союз виплачував і на дальше посмертного 1000 доларів з розметом, як до сего часу; 2) щоб головні Урядники і на будуче остали. 3) Щоб Руский Н. Союз видавав есея можливо орган Р. Н. Союзу „Свободу“ в рускій, як також і словенській, длатого, понеже в Р. Н. Союзі суть попри Русинів і Словаки, які зі „Свободи“ можуть дуже не много користати, позаяк не розуміють по руски, тому Словаки жадають газету в своїй бесіді. Через тое, що они не мають газети не мають они охоти приступати до Р. Н. Союзу. Отже ми подаємо проект, щоб газета „Свобода“ видавала ся для Русинів по руски, а для Словаків по словенськи. Після того П. П. секретарі місцевих відділів малиб зробити спис з своїх членів, котрі жадають руску газету а котрі словенську. Сей спис малиб заслати на руки Головного рекордового Секретара Р. Н. Союзу, а щоби Гол. рекордовий Секретар сам той спис і адресар тих членів подав до редакції „Свободи“. 4) Рівнож булоб порадне, щоб Р. Н. Союз зреорганізовав відділи дітей на молодечі відділи Братів чи товариств; кождий молодечий відділ мав би своє число і назвиско. Після того має бути постановлено від кількох літ можна приймати до Р. Н. Союзу. Після того також постановилоб ся місячне і посмертне. 5) Щоб Головна конвенція Р. Н. Союзу відбувалася що 2 роки, як і до сего часу. 6) Щоб Р. Н. Союз приймав нових членів від 16 до 45 літ; в той спосіб Р. Н. Союз зможе більше скористати і взроста. 7) Щоб Іх Преосвященство, С. С. Ортинський були присутні на Головній конвенції Р. Н. Союзу в Philadelphia Pa. П. П. Делегатам, як також і Головним урядникам Р. Н. Союзу желаєм доброго успіху, та щоб взяли під розвагу ті точки, висше подані. Гадаємо, що еси ті точки будуть ухвалені, то Р. Н. Союз в слідуєчих двох роках підросте о друге тільки, як до сего часу.

S. Wtabely председатель
J. Hudak каспер
Ів. Паславский секретар
G. Zurko організатор.

2.

3 Олифанту.

Читав я оноді в „Свободі“, що п. Михайло Веласав, ніби пригадував член

нам Р. Н. Союзу, щоби не забули, що конвенція за плечима.

Я собі пригадую, як перед ІХ. головною Конвенцією, члени показали велике заінтересоване що до реорганізації Союзу; ну і бачите, поставили на своїм, поставили на добрім фундаменті Р. Н. Союзу.

Добрий господар, чи то бізнесмен, хочби на як добрім становищі поставив свій завід, все еше старає ся его поправити і до ще ліпшого стану привести.

Так само і Ви, панове делегати, не спускайте ся, що Р. Н. Союз вже стоїть цілком добре, то і нема потреби де о чім подумати або написати. От хоч би і то: не согрішив тяжко др. Сіменович пишучи „во времє оно, що Союз чи не міг би ся ліпше розвивати, еси би приймав в члени і старших людей, що повисше 40 літ. Я знаю, і ніхто тому не заперечить, що суть люди, котрі мають повисше 40 літ, а суть здоровіші від людей, котрі заледво покінчили 30 років. Правда, то суть лише виїмки, але взявши річ під розвагу серйозно, то оно такої не дуже би зле виходило. На приклад: маса людей приходить з краю і в старших роках, а маєте знати, що чоловік з кепским здоров'єм та в старшим віку до Америки не пускає ся. А часом такий Грць або Кирпю хотів би ся записати до Союзу і стати ся членом на кілька років а потім повертати до краю. А повернувши до краю, очевидно перестає бути членом. Я думаю, що каса Союзу не стратила би на таким члені нічого.

Правда, що приймаючи члена понад 40 літ, треба спеціально узнати, чи можна прийняти его, чи ні. Тут би ся вимагало троха більше уміссти і праці від місцевих урядів Р. Н. Союзу.

Також уважав бим за konieczне тут піднести, що параграф 24 статутів Р. Н. Союзу пише, що відділ, хоч би складав ся з висше як 150 членів, не має права тільки до 3-ох голосів. Чому то так, то я не знаю. Як би, припустім, відділ зорганізував ся і мав 300 або і більше членів, чи і в такім разі не мав би лиш 3 голоси? Я то уважаю за річ недовольаючу і маючу підлягти зміні. Ми, яко нарід вільний і свободний повиннісьмо тримати ся рівности в автономії і самоуправі.

На слідуєчій Конвенції усім головним урядникам і усім делегатам желаю як найкращого успіха.

Демко Хомин.

3

ПРОЕКТ.

Зближає ся Головна Конвенція Р. Н. Союзу та ніхто не заговорить словом, щоби більше добра придбати для Організації і Загалу. Як зачуваю що хронічнось терплять против добра, бо ім все добре злом, а зле добрим. Ледви видерли ся

з під ярма польської шляхти, а тепер притьмом лізуть у друге в Російске, царславне; ридають і гордають за царем батюшкою. Тими горлачами суть деякі члени, ба навіть і урядники місцевих відділів. Хтсьб не вірав; то я наведу фактами.

Одже звертаю на ся увагу відділів, та раджу що коли вибирають делегата на конвенцію, то нехай уважають. Еси знають о таких, щоби їх не вибирали за Делег., а есиб котрий уже був вибраний, нехай его перевендують, бо тут не іде о сварню але о роботу для добра народу, бо нам треба старати ся так о добро Р. Н. С. як і Братів. Стараймо ся отже щоби все вийшло для добра загалу а не російських агентів і процах архирунів, котрим добро на родне солю в очах.

Павло Прешляк гл. від 91

Дописи.

Вест Сенежа Н. Й.

У Свободі зі всіх усюдів пишуть люди, лиш о наших Вест Сенежі ані рум. І тому я рішив ся написати дещо про наших Русинів. Тут нас, Русинів Українців ест досить, але між нами ест дуже много таких, що якби ему сказав на ули що він Русин, то готов чоловіка і ножом заколот. От, на примір, я приходжу до одного Русина, знаного еше зі старого краю. Приходжу до его гавзу, тай поздоровляю его рідною мовсю, а він як невріже „nawieki wieków amen“. Патаюсь, брате чи ти забув по руски відповідати, як тебе мати навчили?... Кажу ему, Михайло, вступіть до Р. Н. Союзу, а він каже: ja wolę wstąpić do Polskich Ułanów bo mają swój mundur“. (Але він не вступив ні до Р. Н. Союзу, ні до польських уланів). Було то дня 2 вересня, м. р. Пішов наш спольщиний Русин до роботи, одну годину робив вийшов на двір, переходив через треку, де машиніст шибубав вози. Коли переходив останню реку, коло со перейшло ему через пальці в правій нозі. Забрали его до шпитала. Пів року лежав в шпитали, і то велике щасте, що ему ноги не відняли. Прошу вас любезні Братя, не цурайтесь своєї рідної мови, своєї неньки України, бо хто своєї мови цураєсь, того Бог тяжко карає. Возьмім Поляка, чи він буде до нас говорив по руски?... З Галичини Поляки виють читати писати і говорити по руски, та чому ніодин до нас не заговорить нашим лзиком? Бо він своєї мови не цураєсь!... Горнім ся братя до руских бр. і Р. Н. Союзу, всі, як один муж, і вступайте в члени Р. Н. Союзу. Лучім ся братя, бо влучности сила. Далі братя, нум ділати, поки еше

путь пред нами, щоби сьвіту показати, що ми есьмо Русинами!...

I. Шуль

Winnipeg, Man. Canada.

Канадські краєві вибори суть недалеко, отже партії як ліберальні так консервативні організують ся, щоби були готовими, як прийде час до битви. Дуже мені то дивно, що знайшло ся багато таких Русинів, що заходять на консервативні мітинги і послушавши консервативного балаканя, виходять і кричать, що консервативна партія ест найприхильніша партія для Русинів, а ліберальна, то вічного не варта! Се може сказати тільки такий, що дальше не видиги поза свого носа, такий що сам для себе думати і розрізнити не годен, для котрого другі думають.

Був тут, в Вінніпегу, тому пару часів консервативний мітинг, на котрім було споре число Русинів. Консервативні руколизи говорили тільки, щоби то все в міх не забрав тої брехні. П. Rutland говорив, що Русини повинні триматись консервативної партії, бо тая (Консервативна) партія так їх (Русинів) береже як жадна цыта партія. Радби я знати в який спосіб, де і коли, трудились, консерватисти щоби що доброго зробити для Русинів. Русинів прозивати і назвати їх яко найнепотрібнішими з всіх народностей в краю, се добродійство? Есиби ліберали були не протестували пару літ тому назад, коли консервативна партія внесла до легіслатури акт, котрий відняв би Русинам право горожанства, то в якім положенню булиби тепер Русина? Булиби так, як той малий пес, що дивив ся як великий пес м'ясо з кости дер, а він тільки сльну ликав! Консерватисти суть приемни підчас виборів, тогди коли потребують голосів, але по годосованю, то вже инший час! Дивно мені також що пан Стефаник, знаючи дуже добре, — бо надіюсь, що ріжні часописи читає, та має ліпшу нагоду придивитись з близька учинкам обох сторін „агітує проти лібералів. Правда, чоловік має право і волю робити, як ему подобаєсь, але я думаю, що ліпше помогчи тим, котрі нам помагють.

Більшість канадських Русинів не знають, що то ліберал, а що консерватист і не знає, що за дверми діє ся отже надіють ся правди від тих, котрі тільки говорять про правду.

Жаль, що патріоти сплять як сонце гріє та аж тогди будять ся, як зачне дощ іти. Се не тільки роблять „патріоти“ але майже всі Русини. Можем пізнати, як Манітобський говермент консервативний обходить ся з людьми в тих дистриктах, де заперечено продавати напої алькоголічні. Темперейна фракція пе-

ремогла і в провінціяхній легіслатурі: внесений акт заказа продажі алькоголічних напиків зівстав по твердженій. Інакше не могло бути, бо сего більшість мешканців хотіла Се не сподобалось провінціальному урядови. Та що зробити, аби людей звернути проти сего, чого люди самі хотіли. Щоби людей змусити, аби просили уряд, аби сей акт знесли, заходять они (уряд) в такий спосіб: вислали з лайсененс департамент „спотерів“, котрі стоять на дорозі по границях (дистриктів, де продане) напикку заборонено і контролюють кожду особу входячу в заборонений дистрикт та знайдені напикки конфіскують. Така робота людям змерзати ся і зачнуть кричати за знесенем сего акту. Але люди не суть такі дурні, як уряд думає. Люди роботу підлу конфіскації знесуть, але акт буде жити і уряд буде змушений так заповіді акта виповняти як написано і угодже но.

Добре Русин робив, котрий їхав з Вінніпегу до дому і мав при собі „Сивуху“. Поза границею міста затримав его сей „детектив“, і побачивши, що Русин має напикок, хотів сконфіскувати. Русин як мав палюгу в руках, так посунув „смотера“ по голові а „смотер“ узрівши що Русин не жартує, в ноги. За се вічо его не спіткає, бо він був в праві: акт не заперечує нікому напикок мати, тільки не можна публично продавати.

Консервативний уряд не ест приятелем Унії Тьєрєзости і хотів би тую Унію знищити. Але як всі так будуть робити, як той Русин в Kildonan, то ім се не вдасть ся.

Консерватисти в очи сьвітять, а з заду шкіру дурть.

II. Лазарович.

Видумана пом.

В числі 15 йй „Поступа“ е поміщена злобна брехня під заголовком „Вьскуп'їде до краю“. Автор сеї дописи безпідставно набрехав, неначеб нам духовний Отець, якого на нашу просьбу надав нам Преосвященний Епископ до Plymouth, Pa. пустив на парафіяльнім мітингу поголоску, буцім то Іх Преосвященство ідуть до краю, та що хочуть випросити в Римі повні права над священниками, та хочуть позивати айрипських біскупів, аби сі попирали его в суспендованю і еке комунікованю ворожих ему священників. Рівнож він хоче упросити угорських епископів, аби ті повідкликували до краю всіх своїх духовників, котрі не ідуть Владиці на руку і т. д. Ми куратори церковні, прочитавши в „Поступі“ сю безличну брехню, по короткій нараді постановили запротестувати проти тих безглузних клевет,

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і заграницею, визначні лікарі уживають

Д-ра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру

ли средство на Руматизм, Гостец, Невралгію, Болі грудній і члени.

„Я жинив Д-ра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру в своїй практиці. Совістю могу сказати, що сей лік втиралий приносил значну поделку в мускулярних руматизмі, гістці і невралгії.“

J. M. Thompson, M. D.
365 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під надзором лікаря агідно з острым німецьким законом.

Усіх аптек по 25 і 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

які розсіяв безіменний (безхарактерний) автор і засилаючи рівночасно сей протест до редактора „Поступа“ домагаємо ся рішучо від него виявлення імени дотичного дописувателя, щоби з ним, коли він належить до парохії в Plymouth, належить розправити ся. Еси же редакція сего не зробить, то будемо домагати ся правною дорогою сатисфакції від гаспадіна редактора дотичної часописи, який пускає в сьвіт такі безглузді і вітром підшиті елюкубрації, щоби туманити людей.

Що до особи нашого духовного отця, то хоч недовго його знаємо, мусимо виразити йому повне признане яко рівному та правдивому тружденнику ви на церковнім полі, та і желаємо, щоб кожда парохія на американській землі могла потішити ся таким сьвященником, якого ми маємо.

Дано в Plymouth, дня 17-го мая 1908.

Савка Фрамель пр. церк.
Николай Госляк,
Андрій Клюк
Михайл Лешка
Миколай Борейский
Томко Намісняк
Яків Грубак
Йосиф Фавур
Тимко Пристащ
Андрей Боївка

СИЛА 3 ІДИ.

Усі ми мусимо істи, щоби заховати нашу силу, однак з того не виходить, що коли ми більше їмо, то тим сильніші будемо. Се залежить в далеко більшій часті від того, „що“ ми їмо, як від сього, „кілько“ їмо. Трохи поживної а смачної поживи зробить далеко більше, як велика скількість безвартісного корму. Однак суть случаи, що жодуод не хоче приймати тільки поживи, кілько потрібно для удержання сил або й зовсім не хоче приймати нічого і тоді надійшов слушний час уживати Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина, яке приносить жодуод не лиш до збільшеня праці, але воно і скріпить его силу до продовжуваня свої праці. Уживайте сього ліку через короткий час, а Ваш систем травлення стане ся досить сильним і зможе стравати кожду поживу, та замінити ся на чисту кров, яка набуту силу з поживи рознесе скоро по всіх частях тіла. Трінера Американський Еліксир Гіркого Вина повинно ся уживати у всіх тих недугах, в яких головними об'явами з'являють ся утрата апетиту і ослаблене тіла.

По всіх друторгах. H 85

Jos. Triner

616—622 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

"SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
14 Hudson St., New York, N. Y.
Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co
Anth. Curkowskyj, editor.
Terms: Two dollars a year.
Established 1893.
Advertising rates furnished on
application.
Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879

„Свобода“
видається для руского народу в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
видається що тижня в Четвер і
коштує:
в Америці на 12 місяців...\$2.00
по стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців.....\$1.00
Оплатувати газету треба все-
гда в гори.

Гроші треба посилати в ре-
дакцію листом, або через
пересовий, або поштовою по-
штою order (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру дста-
ють від почтара або агента на
пересовій офісі, пішлить нам,
без того ми не годні грошей
дстати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоб його адрес змі-
нили мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

Дальші наслідки кризи.

Тут, в Злучених Держав-
ах, під впливом загальної
фінансової кризи, поволи,
однак постійно, крок за
кроком ватворює ся поло-
жене, яке для робітничої
класи краю може мати як
найфатальніші наслідки.

І не маємо тут на гадці
безробіття, ні нужди та
голоду ідучого за ним яко
безпосередний наслідок
кризи, хотий се положене,
на яке хочемо власне звер-
нути увагу, стоїть в дуже
тісній звязі з самими послі-
дками. Ми маємо на гадці
отсі наслідки теперішньої
кризи, які по часті — як
се побачає — штучно
ватворюють ся, переводячи
в жите план живлений уже
від давна в душі амери-
канських капіталістів.

Іменно від літ уже сіл-
ю в очах наших капіта-
лістів є се, що часть ро-
бітництва в Америці вибо-
рала собі лутше удержане,
вищі платні. В слід за сим
взагалі робітник амери-
канський має і більші вимоги
життя, як робітник в Євро-
пі. Він в Америці довів аж
до того, що може щоденно
позволити собі на м'ясо,
коли тимчасом его евро-
пейський брат заледви на
св'ято може здобути ся на
такий пир, не говорячи
уже про робітника в нашій
пів-Азії Галичині, де він
бачить м'ясо лиш на Різдва
та на Великдень. Крім
лутшої їди здобув собі аме-
риканський робітник також

еще деякі вищі, культур-
ної натури вимоги життя. І
о сі троха вищі вимоги
жизня американського робі-
тника розвивали ся до те-
пер усі заходи капіталістів,
які хотіли і хотять знизити
его платню на уровень
пересічної платні робітни-
кови в Європі, щоби в сей
спосіб осягнути ще більші
заски на світовім ринку.
Вправді масова еміграція
з країв о нисших вимогах
життя, а тим самим і тан-
ших робітників, яку то
еміграцію дуже часто штуч-
но піддержувано — в бога-
то галузях промислу, зни-
зила платню американсь-
ких робітників, однак всю-
ди там, де робітники були
сильно з'організовані, до
сих пор все еще нашим
пануючим класам не удали
ся еще їх заміри.

І ось теперішня криза
прийшла нашим капіталі-
стам дуже на руку. Стра-
шне безробіття приневолює
сотки тисячів людей нез-
вичайно обмежувати свої
вимоги. Вони мусять вло-
волати ся значно скупіш-
ими засобами і средства-
ми грошовими, як се було
до тепер. І в слід за сим
іде, що вони привикають
не лиш до нисшої платні,
але передовсім привикають
до гіршого способу життя.
Правильно в першій мірі
іде тут гірша якість жи-
воття і то в меншій кіль-
кості. Убране уживає ся
з гіршого матеріалу, та змі-
няє ся не так часто. Рівнож
і в смешках видко огра-
ничуване ся. І се суть
наслідки не лиш безробіт-
тя, але і загального тепер
знижуваня платні, яке
в двох послідних місяцях
стало ся загальне і систе-
матичне та в значно біль-
шій мірі діє ся як про се
доходять вісти до часопис-
ий. Навіть члени найлут-
ше з'організованих ювій
працюють за много нисшу
платню як се приписує
юнія. І сі мусять ограни-
чати ся в своїх видатках.

Сей натуральний наслі-
док кризи, се примусове
знижуване вимогів життя
робітництва, степенує ся
дальше штучно при по-
мочи капіталістичних часо-
писий. Пляново працює ся
беззвинно над сим, щоб
цілим категоріям робітників
до сеї степені обнизити
платню, щоб їм як то каже
ся, було за мало до життя—
а трохи за багато аби у-
мерти. Поки що іде лише
про робітників незорганізо-
ваних, які тим самим, в
данім случаю найслабший
можуть ставити опір; однак
ми дуже малоб знали наших
капіталістів, коли припу-
скали, що при довшій тре-
вайю теперішньої кризи, не
використають вони сего
недогідного для робітників
времени на се, щоб здійст-
нити еї від десятків літ
желані в їх душах бажаня,
а іменно, щоб платню аме-
риканського робітництва
знизити на уровень платні
робітників в Європі.

І так, приміром, така
проба розпочала ся тепер
ваглядом усіх занятих в

який небудь спосіб в ку-
пецтві. Тими днями до усіх
більших купецких фірм, які
дають занате значнійшому
числови людей, розіслано
обіжники. В ім предкладає
ся властителям, що доста-
вить ся їм усякої категорії
робітників, як бухгалтерів,
касієрів, менеджерів та ро-
бітників за половину платні,
яку вони до сих пор пла-
тять старим своїм робітни-
кам. Обсажене місця, за
яке до сих пор платило ся
4000 дол., сфировує ся за
2.500 дол. Офировує сей
обіжник касієрів і бухгал-
терів, яким до тепер пла-
тило ся 25 00 до 30 00 дол.
тижнево за 15 00 до 20 00
дол. тижнево. Клерків, я-
ким плачено від 14 до 18
дол. тижнево, офировує о-
біжник по 9—12 00 дол.
Від хлопця до послуги аж
до суперінтендента дає о-
біжник заступців і то часто
за половину плаченої до
сих пор платні.

Наслідки сего суть дуже
ясні. Наступить масове ви-
далюване, та усі, хотий
лишити ся на дальше в
своїх позиціях, будуть зне-
волені згодити ся на зни-
жене своєї платні, та пра-
няти усяку платню, яку їм
капіталісти дадуть. А воли
наступлять опять „добрі
часи“ — буде їм уже не-
звичайно тяжко дістати свою
попередню платню. І тому
обнижене їх вимогів життя
буде стало.

Не треба однак думати,
що сі заміри знижуваня
платні скінчать ся на не-
з'організованих робітниках,
за ними підуть і з'органі-
зовані в ювіях. І тому на-
чати ся, чим скорше лучи-
ти ся і організувати ся,
коли наше робітництво хоче
побідно перетривати бурю.

**Хвали мене писочку,
будеш їсти нашу!**

або „Ой швец любив мене, а я
шевця а швец мене, а швец ме-
не а я швец і не було тому кін-
ця“.

Так само як робив швец ро-
блять і компаністи від „Правди“
(вибачте за слово, від олифант-
ської „Брехні“ з звязаними оч-
ма). Величають один другого під
самісенське небо а то: Гаспадин
Борух гаспадіна Цуцка, Цу-
цка знов гаспадіна Фекулу, Фе-
кула знов на відворот сплять
собі „wzajemne adoracyi“ як з
мисла за промови (ваглядю гав-
канину), котру видзвкали во
время оно, в Пасайку. Хто читав
олифантську „Відьму“ ч. 19, той
певно глянув на допис з Пасай-
ку, підписану — не-Борух.

Що властиво відбуло ся в Па-
сайку, сего автор сеї хляпанни
не пише, однак написав, що бу-
ло там еще більше як „бога-го“
людей. Дальше пише, що було
там аж три Братства, жінчини
сиділи, для мушин не стало міс-
ця і що були також: о. Обуш-
кевич, „гаспадин“ І. Я. Цуцка,
гасп. Берко а також і така знач-
на „Persona“, котра вказує до-
рогу аж до самого неба, „гаспа-
дин“ Василь (но на жаль без
другої букви) Фекула. Читаю
дальше. „На середину виступає
І. Я. Луцка. Неумолкаючий о-
плески і крики „славно“ вита-
ють его і т. д.“ Видко, що каца-
пники лиш криками витали свого
ватажка. Ага, аж тепер я в дома.
Таж се мабуть якесь віче або
лучше сказати „Кацапско-кнур-
тарско-хрунівське збіговиско“
відбуло ся в Пасайку. І дійсно—

я вгадав. Що дальше набрано
в тій дописі сего не буду писа-
ти, а то тому, що для такої ба-
бранни яку помічає гаспадин
редактор від „Відьми“ шкода міс-
ця для неї в „Свободі“ бодайби
в самісенській кутику. Думаю,
що вистарить если скажу, що „зо-
лотоустній бесідник“ потрафи-
ли промовити до сердець зіб-
раної кацалні так, що та з великої
радості, що має перед собою за-
продавця свого народа, зради-
вників своєї віри, аж прослезил-
ся. (А може тому, що татунцю
Обушкевич, головний плянта-
тор і сіяч темноти мав відізнити
на другий день до старого кра-
ю). Ви поч. читателі скажете мо-
же, що я Вам якісь байки гну
або що таке. Зачав свою допись
від шевця а кінчу на „золотоуст-
ний“ бесідник та татунцови
Обушкевичу. Однак прошу бу-
ти терпеливими і не брати мені
сего за зле. Для того я вспімнув
і за шевця, щоб сею пісню, в
повнім світлі схарактеризувати
підлу роботу наших „Кацапи-
ків“, за котру то роботу один
другого величає аж за небеса.
Тут кінчу писати про се „кацап-
ське збіговиско“ а приступлю до
другої частини сеї комедії.

Пізно вечером кацапня розій-
шла ся во своєсп. Лишила ся
лиш „Трійка гільтайська“ т. є.
Цуцка, Берко і Фекула а до них
прилучив ся також і татунцю і
всі чотири стали радити над тим
яким би способом захранити
„кнутослав'є“ по відізді голов-
ного команданта (читай Обушке-
вича). Рада в раду удрадили, що-
би з сею справою удати ся до
найголовнішого команданта
від шпигунів т. є. еп. Плятона і
просити о поперте і охляпи. То-
гда доперва татунцю Обушке-
вич перекрестив ся трижди, змо-
вив молитву сьв. Симеона Бого-
носця „Нині отпушаєш“, поло-
жив ся спати а слідуочого дня з
легким сердцем відіхав на „овчу
купіль“, але не до Єрусалима а
до Карльсбаду. По відізді тату-
нечка помандрувала „трійка
гільтайська“ на 97 Str. до архі-
шпига Плятона. Сему послідно-
му представили цілу пачку сво-
їх поглядів. Найперше повідо-
мили его, що заложили они ве-
лике „гобчество“ під назвою
„Народная Рада в Америці“
(чому велике? — хіба тому, що
великими буквами видрукували
в Брехні) і просили, щоб він,
архішпиг Плятон „изволил“ за-
опікувати ся тим „гобчеством“
„не моральн о“, а також, що-
би не відмовив і помочи матери-
яльної с. є. „рублїків“. Вспімну-
ли також і о „Боевїм фондї“ і о
много-много інших „благопо-
лезних“ средствах, за помочю
котрих приобіцали загнати всіх
Американських Українців до
кнутославного табору. Їх пре-
ошпигівство вислухав всі ті „ре-
ляції“ та приобіцав, що буде
дуже помічним в такім „благопо-
лезном деле“ а в додатку приобі-
цав, що кожного з сеї „трійки“
як також і інших подібних сій
„трійці“ за їх велику та невтом-
ну працю, в короткім часі, а е-
сли хочуть то і сейчас викро-
пить на „батьшків“. Кандидати
на „батьшків“ подякували арх.
Плятону і вернули во своєсп,
кончить зачатое „дело“.

Тепер уважайтеж добре! Ти
Плятоне і Ти Руский народе!
Вігдадай, хто тобі єсть приятель
а хто ворог. Знаю з гори, що ска-
жете, що ворогом є той, хто за
Юдин гріш продає свою віру,
свій обряд і свій нарід. Чи чули
ви, щоби котрий з Українців ла-
зив коли по Плятонах, лизав їм
лапу і жебрав яких охляпів? Се
може зробити лише: Цуцка,
Берко і Фекула. А чи знаєте ви
хто є той Цуцка? Таж то той
самісенський, котрий так красно
списав „Житя Сьвятих“, котрою
то книжкою величає ся на цілу
„пашечку“, олифантська Відьма.
Плятоне! Таж се той чоловік,
котрий вірить і почитає яко сьвя-
того Йосафата Кончевича, ко-
трому ти зі своїм прихвостни-
ками не даєш спокою навіть і по
смерті а в книжці видираєте
тую картку, на котрій описав
жите его, гаспадин Цуцка. Пи-
таю ся, чи такі люди достойні се-
го, що викропили їх на „батьш-
ків“? Тож радуй ся і еще раз ра-
дуй ся „православна братію“,
що будеш мати таких вірних
„гаспадин“ Цуцка, що я не-
правду написав. То на се з гори
відповідаю вам польською припо-
відкою. От послушайте: „Nie
dlugo sie zle ukrywa, wyjdzie na
wierzch jak oliwa“. Так само і
ваша робота „гаспадінове“: Цу-
цки, Берки, Фекули і Тимки
Ти Цуцку приїхав до Аме-
рики в надії (як сам по пляному
виговорив ся), що за одним за-
махом пера знищиш цілу амери-
канську Україну. Однак „чоло-
вік стріляє а Бог кулі носить“.
Так само і ти. Черкаєш, махаєш
пером вже кілька тижнів а ні
одному Українцеві ані волос з
головы не впав. Тож тепер як по-
бачивсь, що твоє перо за слабе
до завойованя Американської У-
країни, то починаєш зі своєю
компанією уживати ниньших
средств. Закладаєте „Боевї фон-
ди“ (проти кого?) на знищене
рідного брата та думаєте, що за
ті складки, котрі впливають на
сеї „Боевї фонди“ (навіть і ста-
рими з'ужитими марками пошто-
вими) збудуєте придорожні ши-
бениці і палі, а на них, як за ча-
сів небіжки Польщі робили По-
ляки, вивішаєте всіх Ам. Укра-
їнців. Але Бог батько — Дасть
котюзі по заслугі. Тож кличу е-
ще раз. „Схаменіть ся будьте
люди — бо лихо вам буде!“
Абрагамовський.

Допись.

Зі Скрентон Па.

„Боротись — то жити“, сказав
один з найвиднійших наших
писателів. І справді так є. Коли
вглядимо в історію людства, то
прийдеть до переконання, що жи-
ття якогось народу прб'являєсь
найголовнішаю борбою чи то зі
взглядів Національних, політич-
них, чи соціальних. Пізнаємо
рівнож що суть всілякі роди
борби, та що не всегда рівні си-
ли стають до сеї, а на остаток не
уйде нашої уваги і се, що до бор-
би стають дуже часто діти одної
матери, сини одного народу. Від
початку історії до нинішних ча-
сів знайдемо рівнож і се, що во-
юючі сторони видають з поміж
своїх раядів Ефіялтів.

Наш український нарід єсть
одним з тих народів під сонцем,
котрий на хвилину не може рук
зложити, щоби відпочати від
борби о своє існуванє на світо-
вій арені, але все мусить боро-
тись та оборонятись не лиш від
ріжних посторонних ворогів, а
ле що більше від зрадників сво-
го народу, від своїх Ефіялтів.
Такими зрадниками суть мо-
сковофіли, „багно, грязь Москви“
Се людці, визуті з характеру,
без ніякої тактики, без совісти,
стають московськими запродав-
цями а ворогами свого народу і
розпочинають борбу з ним, хо-
тяй она доходить до комізму і
пригадає чоловіка, котрий взяв-
ши решето хотів заслонити сон-
це. Коли кількасотлітна неволя,
коли дич азіатська, московська і
ляцька не могла згладити з лиця
землі українського народу, то
не згладить его тут в Америці
горстка дичі московофільської і
мадарської під проводом безха-
рактерних Обушкевичів, Луц-
ка, Фекули, Боруха, Угриня, Ла-
вришина, Яцковича і інших.
Не згладить, помимо сего, що до
осягнення своїх плягових цілей
уживають побіч всяких можли-
вих і неможливих средств також
яко оружје сьв. віри і церкви.
Прийде час і нарід прозрить, пі-
знає своїх опікунів а тогди горе
вам фарисеї, бо „і невчене око

загляне в вашу душу глубоко-
глубоко“.

Щоби пов. читачам предстали
ти шалену роботу московофіль-
ську, та вказати, якою блягою
они воюють, та чи їм ходять о
добро церкви і народа чи о своє
власне, чи старають ся они о
розвій церкви чи о наповненє
своїх кишень долларами — побіч
стягнути з них маску облуди,
пояснимо статью написану в то-
ч. „Правди“ п. з. „Чисто по ко-
зацьки“.

На вступі пише редактор
„Правди“: „в Скрентон єсть
священником о. Яцкович, при-
мірний, народом люблений, д-
д“.

В чім видить Мг. Цуцка при-
мірність о. Яцковича — не знає-
мо. Чи в тім, що дав шлюб чоло-
вікови, котрий в Галичині лш-
шив жінку, чи в тім, що в церкві
перед престолом заводить свар-
ню з людьми, чи в тім, що бу-
рить Русинів угорських против
галицьких, називаючи Галичан
Поляками? Чи може в его нау-
ках так в церкві як і поза церк-
вою, а котрі суть лишень не да-
ючими приміру, але відворотно
впрост деморалізуючі та сіючі
соблазн між народом.

Дальше пише Мг. редактор,
що Шепеляк відсилав Вп. о. се-
кретаря єпископського до бучер-
ні і готелю, де попик-радикал
сьвятпв покрадемки паску ради-
калам. Чежже американська ві-
ска не забила еще вашої мозгі-
вниці так, щоб ви забули на тоє,
що колиб пасок не сьвятити, а ко-
ли сі люди придержують ся о-
бряду сьвячення пасок, то не суть
радикалами, але вірними христі-
янами. Дальше оказуєсь, що ска-
женіна Боруха опанувала і вас,
грінора. Чи попик (по вашому)
може бути радикалом в цілім зна-
чіню того слова як розуміє ся
радикала?

Ніхто в бучерні ані в готелі
не сьвятить пасок і священник
з Олифанту там не був і сьвяче-
нє не відбувалось по крадемки,
але явно. Сьвященник сьвятить
паски на просьбу народу в їх
домах. Не минається з правдою
Мг. Сурмач! Не трубіть фаль-
шиво! Хотий ми вам не дивує-
мось, бо знаємо, що ви з такої
родини, котра правди ніколи не
любить, однак знайте грінорю,
що Америка то не „Геліція“, та
не буде кому за вами в халепі
обстати. Нарід з Лемківщини не
призбав еще тих грушок на
вербі, котрі ви обіцяли агітуючи
за Поляком Стапінським. Хтож
спомігав кого в Галичині! Ви
видячи, що Стапінський не бру-
кує шпяхотсько-ляцькими чере-
пами доріг, як говорив, але по-
чинає з ними брататись та разом
крутитись з „колом польським“
— драпулись в Америку. Між
людьми ходить поголоска, що в
Галичині забракло віски, чи там
страшно подорожіла, а ви не ма-
ли за що купити та загнались
ся в Америку і натячаєте бідних
хрунів як лишень можете.

Що до готелю, то правдою є,
що о. Яцкович ходить по готе-
лях і то до бари і фундує людям
та разом з ними покріплює свою
зболілу душу, як се мало місце
перед пару днями. Чи може не-
правда, що о. Яцкович одної не-
ділі по вечірні заливав людей в
коршмі Шепеляка, та один з тих
підп'являх собі, ідучи улицю
кричав, що напоїв его Яцкович.
Отже то примірний сьвящен-
ник?

Про любов народа не станем
говорити, бо кождому відомо як
нарід відноситься і відноситься
до него. Чи він коли признає ся,
що він є Русином. Ніхто від не-
го того не чув, але противно,
кождий чоловік в Скрентон зна-
є, що він є ревним Мадаром. Лю-
блений він є через кількох своїх
прихвостнів, котрі для бізнесу
стоять при нім. То що Шепеляк
грозив побитєм о. Коротнокому,
то вказує, до чого довела робота
о. Яцковича. Він неважає і на
понижене стану духовного, коли

шуватись до чужої хати,
однак вірю, що нас світом
тут забутих прийме „Сво-
бода“ і знова забере голо-
в в важніших справах ма-
надийських.

Ярос Олдрич.

СПРАВИ „СОЮЗА“

Отець духовний „Союза“:
 о. Стефан Макар, Phone 46-12
 11 May St., Ansonia, Conn.
 Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
 роки 1906—1908.
 Председатель:
 Константин Кирчів,
 140 Essex St., Jersey City, N.J.
 Місто-председатель:
 Іван Парилляк, Terryville, Conn.
 Касієр:
 Алексій Шаршон,
 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
 Семен Ядловський,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
 Георгій Лавовський,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
 Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
 Лев Моніта, Lansford, Pa.
 Михайло Беля, Holyoke, Mass.
 Матій Семенюк, Sayre, Pa.
 Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія:
 з. Л. Левицький, Shenando h, Pa.
 Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
 О. Балакува,
 91 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

Головний організатор:
 Семен Ядловський,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однією русо-народна організація в Америці.

Принймає членів від 1 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класи „А“ (ціле посмертне) \$1000.00,
 В разі смерті члена класи „Б“ (половину посмертного) \$500.00
 Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ 400.00 дол.
 Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ 200.00 дол.
 Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей \$1000.00,
 б) одної руки, ноги або ока \$200.00.

Сам отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить що року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Важне для П. П. Секретарів Р. Н. Союзу

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до класи Р. Н. Союзу, посилаєся так: на money-order-ах або чеках виписуєся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилаєся до Голов. Касієра, але враз з вказаними до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
 Голов. Секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, вождє братство приналежне до „Союза“, повинно мати отей книжки:

1) Книжку членів (Імені-слов).
 2) Книжку місячних складок.
 3) Книжку [назову] і протоколову.

На сі книжки повинно вождє братство заслати 5 доларів до класи „Союза“

Ч. 554. КВІТ 400.00
 на чотириста дол., котрі п. Гнат Сухина отримав яко посмертну записку по жєні Марії з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Lancaster, N. Y. 14 мая 1908
 Гнат Сухина.
 Свідки:
 Петро Смалницький
 Гнат Окаль
 Від місцевого Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 Семко Максимик прдс.
 С. Кінс секр.

Ч. 553. КВІТ 400.00
 на чотириста дол., котрі п.н. Марія Дубош отримала яко посмертну записку по мужу Николаю з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Jessup Pa. дня 18-го мая 1908.
 Марія Дубош
 Свідки:
 Михайл Августинський
 Петро Яринєць
 Фільо Шавінський.
 Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці.
 Осип Савка прдс.
 Іван Сепко секр.

Рух відділах Р. Н. Союзу.

MONESSEN, PA. братство сьв. І. Крест. від. 62 подає до відомості всім Русинам тутешним і в околиці, що Бр. приймає нових членів в місяці Юнію і Юлію до Братства без вступного, а до Союзу після Статутів

Мітинги відбувають ся в кожду 2-гу неділю по 1-шій в Церковній Галі точно о 2-ій годині пополудні.

Василь Сивик секр.

NEW YORK, N. Y. Бр. сьв. Володимира від 108, подає до загальної відомості, що річний мітинг відбув ся на 2 мая 1908 на котрім вибрано слідуючий уряд: Х. Корендович прд., Петро Ярема з. прдс., А. Скробало кас., Яков. Ломко з. кас., С. Шевців секр., К. Наконечний з. секр., Е. Кубяковский, Й. Грушецкий і Н. Кавецкий конт. хорих, Я. Корнат і Анд. Петрів конт. книжок, Іван Михайльчук господар. Мітинги відбувають ся кождої третей суботи по першій. Слідуючий мітинг припадає на 20 червня 1908. Адреса: Stefan Shewcow 184 Hudson Str. New York, N. Y.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. О. Николая від. 53 подає до відомості, що в місяці Юнію приймає нових членів без вступного. Адреса нового секретаря звучить: Jul. Berezniukij 725 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.
 Ю. Бережницький секр.

YONKSTOWN, O. бр. сьв. Арх. Мих. від 140 подає до відомості, що мітинги будуть відбувати ся все в 2-гу неділю по першій в Галі Івана Карчмаро, 952 W. Rayen Ave. Початок міт. о 2-ій по пол. Неявивший ся член заплатити 25 цнт. кари. Нововибраний уряд є слідуючий: К. Шелевач пр., І. Сушко секр., І. Фрік кас.
 І Сушко секр.

WILKES BARRE, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 99 повідомляє всіх членів, що в місяці червню, в першу неділю по 15 ім відбуде ся квартальний мітинг. Неявивший ся член заплатити 50 цнт. кари.
 М. Годовань секр.

КЕНОНСБУРГ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михайла, від. 84 подає всім членам до відомості, що піврічний мітинг відбуде ся 14 юнію с. р., на котрім уряд братства буде здавав справозданє. Неявивший ся член заплатити 25 ц. кари.

Просимо Петра Яковського, щоб дав о собі знати.
 Іван Федан прд.

NEWARK, N. J. бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 75, подає до загальної відомості що дня 13 мая відбув ся річний мітинг на котрім вибрано новий уряд як слідує: С. Головач прдс. К. Кворянн з. пр. Ю. Швець секр. А. Ковал. з. секр. Ф. Олійник кас. Ів. Олександр а. кас. Ст. Когут. Т. Скопянець, конт. каси; Ал. Коваль. Н. Гошилик, контр. хорих; А. Фентон до фани, Василь Піщевят дверник.

Philadelphia, Pa. Сим повідомляє ся членів Читальні Т. Просвіта, що річне засіданє відбуде ся в неділю 31 мая 1908 о 2 год. по пол. Запрашає ся всіх Русинів Мкраїнців, котріб мали охоту вступити в члени і котрим лежить на серці справа народної просвіти. Читальня істає уже протягом трох літ за той час придбала багато цікавих і дуже поучаючих книжок, проте майліпша нагода тепер вступити в члени, бо уже є до чого. В Читальні знаходять ся найпоступовіші часописи з Галичини і України, а крім читання книжок і газет можна навчитись найновіших мило звучних наших Руско-Українських пісень. Читальня устроє концерти та Аматорські представлення, а щоби переконати ся що дійсно так є, то прошу прибути в означений час під число. 605 S. 2-nd Str. 3-rd floor. Вкладки місячні дуже маленькі а користь велика для тих, що хочуть бути свідомими.

І. Кречковский прд.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукання знакомих, оголошення балів, представлень, сходів і т. п. друкує в „Свободі“ по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ в Elizabeth, N J

заходом усіх трех Братств: сьв. Володимира, сьв. о. Николая і сьв. Михайла відбуде ся на дохід місцевої церкви дня 30. мая 1908 р. в Decoration Day, в звисній величезній галі Зінгера (Singer Hall) рп Elizabeth Ave і 4th Str. Комітет постарав ся о найліпшу в Елізабет музику так, що навіть найвибагливіші гості будуть заспокоєні. Декорації, у слуга, буфет і т. д. знамениті. Сподіємо ся, що ані оден місцевий і замісцевий Русин і Русинка не опустять нагоди забавити свою душу і тіло так, як того єще нігде і ніколи не мали нагоди зробити.

Почат. о год. 3-ій по пол.

Комітет: (19-21)
 Василь Левчик прд.,
 Василь Гриценко секр.
 Яцко Радзінка кас.

СТРАЙК.

Сценічний образ в трох діях, відіграють члени Читальні Просв. ім. Тараса Шевченка в McKees Rocks, Pa., в неділю 31 мая 1908.

ОСОБИ:

Вокоман п. А. Гальчан
 Реєнтій п. Путас
 Насія, его дочка п. на М. Кая
 Маруся, еї подруга п. на Д. Дошна
 Мордко ареш. п. І. Секула
 Іван его слуга п. І. Фал
 Семен академик п. Т. Рідом
 Василь господар п. А. Гомельж
 Его жена п. на А. Слусак
 Никола парубок п. С. Бодак
 Матій п. А. Сумишський
 Жандарм п. О. Рейда
 Павлуш, школяр Гм. Баранік
 Юрко І. Скарла

Режисер п. С. С. Йосипів.

Представленє розпочне ся точно о 7½ в Галі парохіальній, Ella Str. Всіх околичних русинів запрошає

Комітет.

ВАЖНЕ для ДІВЧАТ.

Хочу женити ся і пошукую собі товаришки життя. Єсьм Русиним з Галичини, літ 28, маєток вартости 2.200. Дівчини

глядаю Русинки, чесної, пияменної, щоб знала на машині шити і щоб мала 200 до 300 дол. готівки. Если котра з дівчат згоджує ся на мое поданє прошу еї повідомити мене листовно залучаючи свою фотографію. 2-2

P. D. [N.]

P. O. Lethbridge Aita, Can.

БАЛЬ

Братство сьв. Володимира устроє в Нью Йорку, дня 13 червня с. р. в Ліберті Гал, ч. 255—263 Е. Гавстон ул. вечером, в п'ятилітню річницю свого основаня. Вступ від особи 15 цнт. Початок о 7.30 вечером.

На сей вечерок запрошає ся всі Братства і Товариства, Русинів Русинок з Нью Йорку і околиці. Музика знаменита. Поручає ся

КОМІТЕТ. 224

ГОТЕЛЬ

на продаж, 442 Mulberl Str., Shamokin, Pa. Новий pul table, рент 30.00 дол. місячно. Між самими Русинами і Словаками. Голосити ся до:

Йосифа Граборського
 442 Mulberl Str. Shamokin, Pa.

МЕШКАНЯ

шукає кавалєр при малій, чесній родині. Голоситись:
 Mr. Landau (for M.)
 177 Stanton Str. New York, N. Y.

Анапист „святителю й Владиці“ нацапському.

Кондак.

Вибраний й до Америки післаний коронованим катом Миколою „святителю й третього расейського урядового Отділу“ Воеводи і Архипшиго! Був еси щирим поборником темряви, суцїї в Расей, й прихильником мордєства по кривдженого люда. Сего ради й до Америки, яко велій Архимордерця сподобив ся еси надіслання. Ми же недосгойні восприяті сїї артикаули восписуєм ті благодарственна сїя, зовуще: ти еси, муже предивний, іже ісполненний сатанинського хитросплетєня вносили межі бідний, працьовитий нарід заколот, чому й Людипер в пеклі ливуєть ся і веліим гласом восхваляєть тя вину. Притекши до Америки ти сїєш безупинно велій заколот і ворожнєчу, чого й сам чорт не зміг би зробити, а теж й не перестаєш виявляти себе за християнського та й не аби як — Архiepіскопа. Ми ж чудяєть ся твоему сучасному становиску се дерзновенієм велегласно воієм ти: Радуй ся Платоне расейського уряду Архипшиго!

І коє 1.

Заколоту й ворожнєчі творче, Платоне Архипшиго! Суцїю ти в матушцї Расей був еси столпом і утвержденієм київської чорної сотні, еже суть складає ся з пропійців і відпадків громадянства за для мордєства й затримування народа в убожєстві й темряві. Сего ради і сподобив ся еси, яко велій чорний таїнничє, навзвиска ватажка чорної сотні. Ми же належну хвалу ти воздаюче, воієм ти, Платоне сїє:

Радуй ся ректоре київської Духовної Академії,

Сли маєте \$75 до \$125

купить собі фарму.

Повна ціна фарми 300 до 500 доларів.

Решта грошей на сплату на 3 роки БЕЗ ПРОЦЕНТУ.

ЧИСТИЙ ДОХІД З ФАРМ ОКОЛО 1000 ДОЛ. РІЧНО.

Если ви умерли по заплаченню половини грошей на фарму, то ваша родина дістане ЧИСТИЙ ДІД БЕЗ ЖАДНОЇ ДОПЛАТИ.

Пам'ятайте, що ФАРМИ НІКОЛИ НЕ ШТАПУЮТЬ, бо люди все потребують їсти.

На фармах люди здоровіші і з житєм безпечніші.

Таких фарм на продаж маємо сотки.

Адресуйте так:
 JNO J. ARDAN & CO.
 339 Second Ave.
 New York, N Y

Радуй ся мордованіє студентів, іже суть в сїй Академії.

Радуй ся шпигуваніє красное твое за студентами.

Радуй ся нехожденіє і одібаваніє у них противоуридових прокламацій і книжок.

Радуй ся ізгнаніє сїєвих „трековзенних“ за крामолу з Академії.

Радуй ся яко чорнильній каламарі й всїякі речі, іже суть в Академічній мешканю, летаху ти в пику, еже є належна тобі від студєнства нагорода за тираїю твою.

Радуй ся, яко й київські семинаристи привитаху тя такожде.

Радуй ся ізгнаніє твое страшное із семинарії, яко відомого гнобителя й сїяча темряви.

Радуй ся Платоне, расейського уряду Архипшиго!

І коє 2.

Дивний і пречудний еси муже, Платоне! Нєть бо ті рівного паристого в „праці“ по части сїєнни темряви. Ти еси, іже ты остави після себе „сова полунича“ — Побєдоносцев — відомий тобі сїяч темряви, що хотів одержати побєду над сьвітлом правди — ослєпа ти, яко достойна поборника всього, що противно Божим і чоловічим законам. На, ты бо київська „темна ватага“, на чолі з урядовцями, все свое упованіє возложила і ты яко велія генія темряви і мордєства обраху за посла до 2 ої расейської держави. Думи.

Радуй ся благословеніє твое виборів до 2-ої Думи.

Радуй ся вождєленіє і тятотєніє твое вину до чорної сотні.

Радуй ся яко на чолі цєї чорної ватаги з'являєть ся коронований і помазаний (екскраментом) кат Микола.

Радуй ся вождєленіє бажанє київської чорної сотні іметі ты за посла.

Радуй ся агітуваніє „чорної ватаги“ по Києві за впроваду виборів на користь тобі й твоїм прїсним.

Радуй ся бієніє громадянства ланітам іже не хотяху ты за посла — рукою чорної сотні.

Радуй ся загальне п'яцтво „чорної, ватаги“ на урядовий кошт за впроваду виборів, метою яких обраніє ты.

Радуй ся яко сїї „чорний“ в неприємності валаху ся по київських вулицях і озвірілим від п'ятики гласом рикаху: „Платона за посла!“

Радуй ся, яко роз'єдинєніє щирих народніх заступців вийшло тобі на користь, обранія ты за посла.

Радуй ся „чорное й темное“ обраніє ты за посла.

Радуй ся Платоне, расейського уряду Архипшиго!

І коє 3.

Велій чорносотєнчє! Обраніє ты за посла в Думу возвесєлі обіталище бомів — сиріч — київську „толкучку“.

Сїї мужіє, іже імаху ветхі раздрані ризи і обнаженна тілєса, з запущими від п'ятики писками осаждаху денно і ноцно братський монастир, деже еси обітал, і з веліим рканієм восхваляху ты, і кующе. Ты же роздал еси їм щедрою твоею угою одержані від уду рублі, здертії з нєда.

Сїї же мужіє твої узаху к тобі. Ми же воієм щедроти твоей воз-

Радуй ся регєлю і столпє чорнотні!

Радуй ся пристайї, страннопрїємничє київських бомів.

Радуй ся яко устроїай і благословляй загальне п'яцтво бомське в Києві на подобу во хвальній „толкучцї“.

Радуй ся надеждо, прибіжище й утіхо київської чорної сотні.

Радуй ся, приємлющий привитанє від обрадованих братських монасєй, з впроваду обранія ты за посла.

Радуй ся посрамленіє і затуєніє тобою за посла Рєдєку, Постнікова і Во-са Юзефовича, відомих тобі „чорних“ ватажків.

Радуй ся яко іх „чорний“

Книжки

які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка	15 ц.
Англія та пустельники і т. і.	15 ц.
Біблія велика	2 дол.
Борба клас і чому робітники організують ся	15 ц.
В Старім і Новім краю	25 ц.
Гріхи мільйонерів і т. п. С. 7.	15 ц.
Дещо з історії православної місії в Америці	10 ц.
Дещо про зв'язи	30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5.	15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6	15 ц.
Драгоманів	25 ц.
Емігрант	15 ц.
Жовнір	10 ц.
Журавлі	10 ц.
Житє Ісуса Христа	1.50 дол.
Житє зарібки, організації і т. п. в С. 4.	15 ц.
Земельне питання	15 ц.
Зуб за зуб	10 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Історія Руси з образками ..	10 ц.
Капітал і праця	15 ц.
Книжка Рахункова	50 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Марія	10 ц.
Многострадалий народ, огляд історії українського народу	20 ц.
Навернений Грішник	20 ц.
Народний рух австро-угорських Русинів	15 ц.
Новий Завіт	2 дол.
Образки і загадки	10 ц.
Оповідання	15 ц.
Оповід. про заздрих богів.	10 ц.
Про відступників від православія	10 ц.
Про нутро землі	25 ц.
Підземні скарби	25 ц.
Покуса	10 ц.
Псалтир	1 дол.
Релігійні віровання старинних народів	20 ц.
Розмова Поляка з Русиним ..	10 ц.
Смерть	10 ц.
Стародавні казки та оповідання	15 ц.
Степові люди	15 ц.
Страйк	20 ц.
Стріляй на смерть, робітничо-драма	15 ц.
Товариска ворожка	15 ц.
Унія в Америці	20 ц.
Хто з чого живе	15 ц.
Які то є люди на землі, з 20 образками	50 ц.
Як мужик ходив до царя правди шукати	15 ц.
Через кордон	15 ц.
Якої нам треба науки	5 ц.
Руско-англійський тлумач ..	60 ц.
Польско-англійський тлумач ..	60 ц.
Коляди	15 ц.
Молитвенники в красній оправі	
Бог Надежда моя	2.50 дол.
Хліб Душі	2.50 „
Druh Duszi	1.50 „
Druh Duszi (в звич. опр.) ..	.75 ц.
Молитвенник малий	1.50 дол.
Вінець	1.50 „
Зборник	2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10 ц.
Книжочки Братські	10 ц.
Метрики хрещення	3 ц.
Метрики шлюбні	3 ц.
Метрики смерті	3 ц.
Помяник померлих душ ..	10 ц.

Пишіть на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York, N. Y.

мав на стільки безчелюстності писати „для того недивно если народ приїме найбільше енергичні міри, на які тільки закон позваляє, нехай відповідальність за то паде на тих, котрі привезли с собою посів ненависті і котрі роблять все, щоби та ненависть убила в народі останки віри“. По правді час, уже крайній час, щоби нарід „приняв як найбільше енергичні міри“, час уже останній час, щоби нарід прогноав від себе таких проидисвітів, що хотять той нарід задурияти брехнями, клеветами та відобрати йому ще остатну крихітку віри, яку він нещасний ту на землі Американській еще в серці носить.

І ці слова написав я не в зашити, позаяк такої зашити зовсім не потребує: така моральна злочин, як Луцки і Гладик не годні уняти чести Епископови — вони надто низько проти нього стоять!... Написав я се лиш тому, щоби загал наш знав якимп то підлими способами агенти кривославія воюють проти нашого Епископа.

С. Чижович,
священник.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!

Принагідно та дешево можна купити всякі церковні річі: великі ікони на полотні, хоругви шовкові і прості, убрання настольні, підсвічники, площениці, покривала вишивані на століки і на аналогіон, стихарики, ризи і проч.

Пишіть на адресу:
R. N. K.

24 Box 421, Ambridge, Pa.

Байскілі. Если хочете добрий і сильний байскілі за умірковану ціну, то купуйте від нас. Ми маємо на складі найбільшу скількість моделей в 1908 р. і гарантуємо, що всі байскілі суть видержані до найкращого ужитку. У нас є також головний склад годенників, брамайт, музикальних інструментів, револьверів, стрільб і т. р. по найнижчим цінам. J. M. ERIKSEN & CO. Dept. 57, 237 5th Ave. CHICAGO, ILL.

РАДА

Щоденна українська політична, економічна і літературна газета (рік видання третій). Напрямок газети є партійний, демократично-поступовий. Власні кореспонденти в столицях і по всіх значніших містах України.

Безплатний додаток на р. 1908:

Т. ШЕВЧЕНКА „КОБЗАР“

останнього нового повного видання під редакцією В. ДОМАНИЦЬКОГО, у яке входить новонайдені твори поета, ще нігде не друковані.

Копіює „РАДА“ з пристоавкою і пересилкою на рік 6 дол.

Щірні відомості і пробні числа надсилаємо. Адреса Редакції і головної контори: у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт.

Редактор М. Павловський.

Видавець С. Чикаленко.

ТОВАРИСКА ВОРОЖКА,

домова гра для розривки.

Полягає она на довільнім виборі чисел під якими містяться смішні а часом і графні відповіді. Ціна книжочки 15 цнт. Адреса:

SVOBODA

184 Hudson Str., New York.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ ТИСЯЧ

ДОЛЯРИВ ЗА ЧЛЕНА!

В загальнім інтересі

прошу вас списати мені чим скорше імена і докладні адреси всіх готельників, сторників і тих, що посилають гроші до краю та продають шифкарти на вашім плейзі а котрі роблять з нашими людьми бізнес.

Н 87

Напишіть також якої они народности.

Спис такий засилайте на адресу

Іпо J. Ardan, 339 Second Ave. New York, N. Y.

Сподіють що жаден свідомий Русин не забуде се зробити.

З поважанем — Іван Ардан.

гевій зблід перед тобою „святителю“.

Радуй ся Платоне, расейського уряду Архипшиго!

Ікос 4.

Велій і пречудний муже! в „толкучки“, Платоне! Зело возрадоваша ся і возвеселиша ся жени зі Фролівського монастира, яке суть ва тій же хвалній „толкучці“, зрята обрана за посла. Всі убо до єдиной преіс полниша ся „темних і чорних“ надій від твоєї будучої „праці“ в Думі і привесоса во своя монашескі келії веліе множество фляшок зо всіякими напитками уготоваша градезу обильну, а відтак і та запросиша. Ми же, зряще та грядуща ко нма, зовем, гда голюще:

Радуй ся грядущий „толкучко“ від Братського до Фролівського і со умиленієм покуючий: „Завтра услышу глас моїх файних дівичь!“

Радуй ся лобизаніє твое красное в файних дівичах ми.

Радуй ся, яко не звернув еси уваги на „ветхі денги“ монахині, а на млади.

Радуй ся п'ятіка й танці твої красні во „младимі“.

Радуй ся умінное пеніє купно со „младими“.

Радуй ся, яко восприял еси від „невѣстных“ обійми повні кохання й любовного жаху.

Радуй ся таяцьованіє твое зо „младими“ прилежне, що аж закаблуки у „сандалий“ повідіташа.

Радуй ся розмітуване твоєї „гривні“, бурное, по мешканю в часі танців.

Радуй ся грядущий від „младих“ і со умиленієм покуючий: „Се жених гряде в полунощі від Фролівського до Братського через „толкучку“.

Радуй ся Платоне, расейського уряду Архипшиго!

Ікос 3.

Собранный за посла і несомий на огненній колесниці — сиріч — зелізниці прибув еси від Києва до Петербургу, „святителю“ Платоне! Ти еси монах чудний, відрек ся від миру та й заліз по самі уші в політику й придибав з вокзалу (дипа) в Думу. Туда робітники йшли боронити свої потоптані права на жите, ти же заліз туди, в Думу, робітничови за комір, щоби й там кривдити його та сеати з нього кров. Залізши, „святителю“ туди ти не прилучив ся до оборонців покривджених, а став за одно з гнобителями, кровопійцями народними, але там переважно були щирі заступні покривджених й тобі добре втерли твого „святительського“ носа за таку невдячність й зраду. Сего ради і воіем ти сиче-зая:

Радуй ся несомий на „огненній колесниці“ з Києва до Петербургу.

Радуй ся, яко заліз еси в Думу, мов воша в теплий кожух.

Радуй ся базікане твое

в Думі кровожадне, чорносотенне.

Радуй ся благословляючий з думської „трибуни“ яшпане й розстрілюване урядом громадянства.

Радуй ся „святительське“ твое бреханне в Думі.

Радуй ся зігнаніє красное тебе робітниками й селянством з думської трибуни.

Радуй ся яко песі брехні твої на людей цим зігнанем зупиниша ся.

Радуй ся сидячий опісля цього в Думі й носа повісивший.

Радуй ся яко в дурнях в Думі зіставший ся.

Радуй ся яко від сорому й ганьби не знаючий де й підігнись.

Радуй ся яко чорна сотня в Думі на чолі з тобою повістала посрамлена, аки чорт в пеклі, коли Бог туди зійшов визволити люд.

Радуй ся Платоне, расейського уряду Архипшиго.

Ікос 6.

Мефистофелю предивний! До того часу поки тебе в Думу не обрали „чорні“ за посла, ти був завше, як і вся вапа расейська „братія“ в овечій шкурі, а язык мав елейний. Залізши в Думу ти там виявив вовчу натуру, а коли скинув овечу шкуру, то люд побачив в тобі справжнього вовка навіть з вовчою шерстю й щелисами, а язык з'явився, замісто елейного — дивно гадючий. Тут з'явилися й твої драконе, неситі пазурі.

Нарід не мав змоги слухати твого гадючого сичання й вовчих поглядів і заборонив тобі сичати. Опісля цього ти не тільки в Думі, а навіть в цілій Расейі яко вславлений, зажертий чорносотенець, не міг зістатись і тебе голова расейської церкви — коронований кат Микола — призначив сичати в Америці. Ми же чудаще ся сему, глаголем сиче:

Радуй ся яко та Микола благослови в Америку.

Радуй ся возвеличення тє зі шпига в Архипшига.

Радуй ся лобизаніє твое радостное з членами „3 го шпигівського Отділу“ в Петербурзі.

Радуй ся яко з Петербургу не поїхав еси до Америки, а во град Київ розпрощатись з Фролівськими „младими“ та з бомами з „толкучки“.

Радуй ся сотворивий прощальну п'ятіку з „чорними“ на „толкучці“.

Радуй ся обідаючий „младим“ засилати ім з Америки свої „мемуари“.

Радуй ся грядущий по водам Атлантику до Америки.

Радуй ся прибутіє твое до Нью-Йорку красное.

Радуй ся лобизаніє твое зі шпигом Хотовицьким і іже з ним.

Радуй ся яко шпиг Хотовицький і Ко. запешати: „С під полу іде деспот-сиріч-Архипшиг!... і при-витаху та високо.“

Радуй ся насадителю межі русинами-українцями „какографії і тарабарщини“.

Радуй ся атеїстого безкрити совісти.

Радуй ся за ніс присво-димий Хотовицьким.

Радуй ся витрушуване тобою і Ко. руських кашени.

Радуй ся не рахуючий на процент, а все з гори забираючий до остатнього цента у власну кашеню.

Радуй ся владячий добуго коначу гриву.

Радуй ся імуцій шарою рукави зело.

Радуй ся вславления — замість Бога — цісарів зі всього світа, крім Японського.

Радуй ся царо-кнутославіє твое красное.

Радуй ся Хлестакова за пояс заткнутий.

Радуй ся Платоне, расейського уряду Архипшиго!

Кондак.

О преславний і пречудний „святителю“, Архипшиго Платоне! Прийми нині сія напша належная тєбі восхваления, якеже присво-вимаєши з українських кашених центи, іже суть запроцьовані під землею, і якеже сохраниши на-грабленое з народа достояние не твое от враг видимих і невидимих. Ти еси обдираніє вацшее не тільки мужей труждающихся ся, но не мимо ідеши вдов і сирот. Всюди посіяна тєбою ворожнеча, панує пекло, побудоване тобою й твоїми „присни-ми“ на землі Вашингтона, свій свого кусає... майнер майнера живцем ість... Куплений тобою за 3 копійки Гладик бреше в своїм та й твоїм „Посувачі“ аж окрип, бо ще занадто молодий пес до бреханя. Юний шпиг з підрізаною гривою — Туркевич — теж рсбить в своїй „Темряві“ послідні натуги брехні, виправдуючи твое здирство. Ти же не імаши змоги ні-какоже вгамувати ся, пекельна думче! Сего ради ми ужас де ся твоїм диявольським діяніям, все гласно воіем ти: „Бгда же соблаговолиши дашити нас в покої й помандруеш разом зі всею „чорною“ ватагою шпигів за море до Расей. Там во граді Києві фролівські „млади“ монахи аж змарніли й очі виплакали за тобою, „толкучка“ майже ревом реве виглядаючи тебе „святителю“. Яко Атиля на Рим налетів еси з ватагою „чорної“ саранчі на Америцьких русинів (не россиян). Досить уже потуманив на-рід та награбив робітницьких центів та долларів, вистане на „бенкет“ во хвальнім Фролівським во „младими“ деви, і мушкетери лица доброкрасна. Go het до Расей, там тебе і К-о-твою чекає „робота“ ще „святійша“, ніж туманство та грабунство „робота“ по часті вішани-ни народа (а з тебе має бути добрий кат) й благословения твое „святительського“ в цій „праці“. Микола виглядає тебе і К-о. Як що мало награбив то дамо з гори одічного, скільки забажаш, тільки

не вводи нас во іскушене і хліб насущний не рви з рота у Русинів робітників, та не витай їх какографією та тарабарщиною. Но ізбави нас, Господи Боже, від лукавого сього пекельника з його Ко песатюю.

Амінь.

Грицько Чалий.

Безхарактерникам!

На лай прогнаної собаки, що прихопила ся жарен, щоби поллизати троха мукки та заспокоїти свій голод, чоловік не звертає уваги, бо знає що брехня, то єї собача натура.

Таку собачу натуру має „Поступ“. В ч. 16, писав Любичак, молокосос, що приїхавши на вільну землю з краю, дав волю своїй собачій природі, та гавкнув що до руского Епископа заходять якісь „визитаторки“, себ то монахині; за „Поступом“ збудила ся „Правда“, та заявила уже велім гласом, що руский Епископ тримає у себе „Kulczycki“ секретарку в спідниці, (ч. 18).

Голодна собака, коли прихопить ся, до чистого каменя зубами та коли вкусити годі, то бо-дай завис. Но що то за одні то-та „секретарка“. Псам того знати не треба, бо они і без того знають; їм ходить о гавканину, однак добрим людям придасть ся знати, щоби пізнали фарбованих лисів. Но щоби не кінчити на словах порожних, покличу ся на свідків, яких ту не мало в Америці по всіх містах, почавши від самої Філадельфії.

Епископ вислав свого брата перед двома місяцями до краю, щоби привіз ему до помочи в домовім газдівстві свою (епископа) рідну сестру, Магдалену, котра привезла з собою також доньку своєї рідної сестри Елеонору Кульчицу. І то суть у „Поступа“ і „Правди“ „визитаторки“ і „секретарка“. Тут в Америці не мало людей в Філадельфії, в Пітсбургу, в Ботлері, в Нью-Йорку з сел в краю, як Ортиничі, Биків, Лужка дільного-Кульчиц, Букови коло Фельшти-на, Лютовиски, і они всі знають рідну сестру епископа, Магдалену і єї сестричину, Елеонору, доньку Михайла Кульчицького з Бикова. Знає їх добре ціла громада Лужка дільного, де мали тії особи спосібність більше як пів року мешкати і часто бувати, знає їх ціла громада Букова, где та родина мешкала більше як 12 літ. Міг ся довідати та видіти їх в церкві філадельфійській молокосос від „Поступа“. Але що дивувати ся такій свистопалці, коли редактор від „Правди“, а радше „Ложи“, виписав такими великими буквами „Kulczycka“ секретарка епископа. Та хіба ему уже висхла пам'ять, як болото в калужі, коли він забув своє „bywanie“ в монастири оо. Василян. Питаю ся, чи честний редактор від ложної правди забув, що Епископ має рідню в краю і сестру Магдалену, а котру Луцки мав спосібність нераз бачити, та може і дізнав нераз людськості, коли она ему голодному ставляла в Букові страву під бороду. Но то не можливо, щоби так скоро міг забути, але радше він мав щось иншого на мисли. Він хотів допечи епископови, бо „кто жадает flaki, то мысли ze kazdy taki“. Если би честний редактор був схотів тільки так себе вести як то видів на особі сестри Епископа, був би напевно нині займав инше, становиско, і не валав ся під лавами корчем та шинків або оборогами людий, що змилюсидили ся над ним. Та з яким чолом честний редактор може писати о моральності, коли він сам є дуже неморальний; чи хіба думав тим способом себе обмити з бруду? І він

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли
Папері листові
окрашені гарними вінетами і пор-
третами наших руских гейтінгів —
Шевченко, Драгоманів, Франко,
Лисенко і Богдан Хмельницький.
Продає друкарня „Свобода“ по
ціні 50 цнт. за 25 штук. Адреса:
„СВОБОДА“
184 Hudson St., New York, N. Y.

**Українське
Видавництво „Ранок“
в Нью-Йорку.**

Вийшли з друку книжки:
„Драгоманов М.: „Старі хартії
вільності“ 40 коп., „Рай і по-
ступ“ 40 коп., „Заздрі боги“ 10
коп., „Швейцарська спілка“ 10
коп., „Про волю віри“ 10 коп.,
„Євangelська віра в старій Англії“
5 коп., „Царство Божє внутрі-
вас“ Л. Толстого 10 коп. — Сте-
ценко К.: „Ще не вмерла Украї-
на!“ слова П. Чубинського, на-
родне видання (ноти) 15 коп.,
„Прометей“ слова Ол. Ковален-
ка (ноти) 45 коп. — Піменова:
„Цілість держави і автономія“,
перекл. Ол. Коваленка 3 коп. —
Коваленко Олекс.: „Горбоко-
ник“ казка віршами 20 коп. —
Лозинський М.: „Польський і
руський революційний рух і У-
країна“, І. частина 35 коп. —
„Розвага“ український деклама-
тор Артистичний збірник поезій,
збірник, драмат. школи і ин.
Уложив Олекс. Коваленко, том
I, друге видання, до 600 стор.
гарного друку з 62 портретами
поетів письменників і артистів,
з малюнками і вінетками. Ціна 1
карб. 25 коп., в артистичній о-
праві 1 карб. 75 коп. — Теж Том
II, в якому надруковані твори,
що не увійшли в перший том, з
50 портретами до 500 стр. Ціна
1 карб. в оправі 1 карб. 50 коп.
Адреса: Українське видавниц-
тво „Ранок“. Київ, Іванівська 75.
Олексі Коваленкові. — Росія.
(19-22)

Одинокий руский адвокат і нотар
на цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПНА
Консулярний комісар.
Положає всі справи в Галичній
Процесу спадковій і ґрунтовій. Відбере
гроші від довжиків. Справи військові
Споряджує контракти, повномочія і всі
інші документи. Перепроводжує ітабу-
ляції і всі виписи гіпотечні. 2-
3 N. Main St. WILKES-BARRE, PA.
Адреса поштовою: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA.

Frank Posluszny
Готельник
Найліпші тутешні і
імпортвані напитки.
Пиво довозить до до-
му, не треба носити на
плечах.
Телефони:
Bell 39-J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carnegie St.
PITTSBURG, PA.

Важна справа.
Звертаюсь отсім не то байдух
них а до вас охочих до праці, же-
лодих Русинів і Русинок, котрі
вже в Америці по кілька років
і вміють англійську мову.
Спишіть, будьте добрі, всі т.
найважливіші слова і вирази ан-
глійські, які кожний тринор або
тринорка мусять навчитись, аби
робити ту роботу яку Ви робите.
Кожде англійське слово треба по-
яснити на руске.
Не тратьте часу а списуйте ті
слова і присилайте до мене сей-
час.
Хто се зробить дистане в своїм
часі в дарунку гарну і пожиточ-
ну книжечку.
З поважанем
Jno J. Ardan,
c/o Mr. Bourret,
339 Second Ave.,
New York, N. Y.

БЕРИ І ЧИТАЙ!
Отсім подасмо до відомості
загалу, що вийшла з друку дуже
цікава і обємиста брошура під
заголовком „Бери і читай!“, на-
писана одним найсвідомішим
вердо-Русином. Коштує лише
30 цнт.
Замовлення і гроші висилайте
на адресу:
Mr. A. Mryc,
339 2nd Ave.,
New York, N. Y.

— Подас'я до загальної відомості,
що Стівянське Емігрантське
не Товариство (Slavonic Immi-
grant Society) перенесло свій о-
фіс з 35 Broadway на 9 Old Slip,
зараз коло стації елевайтру на
Ганновер Сквер.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Звертаємо увагу усіх Ви. Родимців
що однимоким управлінням до пересилки
грошей на стейт Коннектикот а
ГАВРИЛ ДЗЯДИН,
130 Main St., Derby, Conn.
який є нотарем публичним і має ка-
вію в стейті в сумі 10.000 доларів.
У всякій справі удавайтеся лиш до
него. Він виробляє повномочія,
контракти купна і продажі і т. д. По-
лагає на справи військові як увільне-
ня від асентерунку, контролі, вправ
і т. п. Продає шифкарти на всі лінії
корабельні. Миліе і пересилає гроші
до всіх країв.
Тому, Родимці, проч'те чужини
и удавайтеся лиш до:
GABRIEL DZIADYK,
130 Main St., Derby, Conn.

**GERMAN SAVINGS
& DEPOSIT BANK**
Капітал і Надвишка \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00
Пересилає також гроші до краю, про-
дає шифкарти, виробляє контракти, по-
лагає на справи військові, а від вложе-
них грошей платить 4 процент.
Банк сей затверджений ґовернером
стейту.
Розмовляється в нім по руски.
Co. ner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Harry E. Paul.
Робить камінні нагробники, хре-
сти, памятки.
Pir Пайн і Марнет улицы,
ПОРТ НАРБОН, ПА. 108

ДОНТОР ШТАЙН.
Голодує від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді,
7 до 9 вечер.
18 E. Oak St., Шенандоа, Па. 108

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 40-08
Офіс отворений від 7-ої рано до 8-ої
пополу. В неділі від 10-ої год. рано
до 12 полу. 24 Elizabeth Street, Derby, Conn.
Всі роботи ГАРАНТУЮТЬСЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

HOWARD ALBERT,
Аптінар.
Продає всілякі ліки по найни-
ших цінах. Ліки Севери.
ЛАНСФОРД, ПА. 108

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
в Шенандорі, Па.
Капітал \$100.000.00
Надвишка 150.000.00
Нерозділені зиски 22.437.94
Депозити около 1.000.000.00
Банк сей має найбільшу надвишку
і всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переходує
в нім свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої
пополу. 24.
Приймає вклади від долара по-
накип.
Хто хоче, аби его гроші приноси-
ли процент, нехай їх вложити до
Першого Народного Банку
в Шенандоа, Па.

**At Every
Meal**
При кожнім їдженю
потребує доброї нахучої
кави. Можете засвідити мати добру
каву і бути певними доброго її на-
паху, если ужжете
Правдив. франкової домішки
Она робить каву добрим вторим напитком
і не лише уліпшає її запах і
смак, але також вищить всім її всі наслідки.
Повиж сотні літ Франкової домішки уживали на-
ліпші європейські кушари, а тепер можна єї набути також
і в Америці, де питають за нею щораз більше.
Если не ужжувались єї ще, то запитайте про нею
свого ґросернша. Миліе від кави на кожній паці єсть
нашим анаком охороном. Если дистанете таку, будьте
певні, що маєте правдиву.
HEINRICH FRANK SOEHNE & CO.
Американська філія: FLUSHING, N. Y. 6

УЖИВАЮЧИ ТЮТЮН.
Золота година і ланцую, гваран-
тований на 20 літ. вартості 23 доларів.
Таку годину дамо кождому, хто по-
може нам розповсюджувати наш найліп-
шої якості тютюну. Ви можете легко
розпродати тютюну за 6 доларів між
ваших приятелів і за те дистанете да-
ром свою гарну годину.
Подайте нам свою виразну адресу.
EUROPEAN TOBACCO CO.
33 Leonard Str., Dep. 51, New York, NY.

РУСИНИ! Сид хочете
дистати до-
бру і шану домовину і щоби
похорошували вас як най-
шанше, удайтесь до:
JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52-2.
House 18-2.
А подякуєте і пізнаєте
чесного чоловіка.

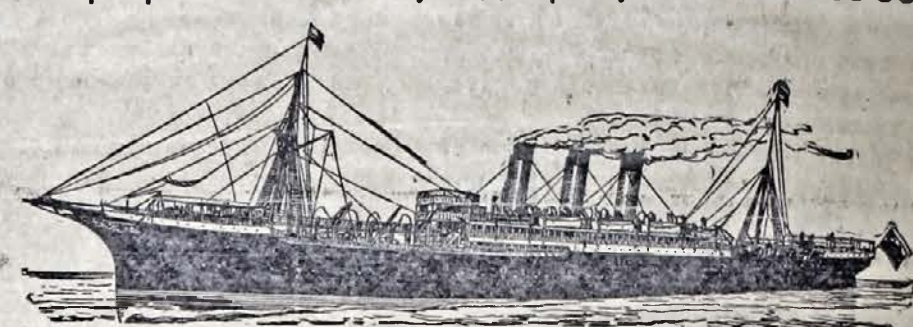
**THE FIRST
NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.**
Капітал \$50.000.00. Надвишка
нерозділені зиски \$93.000.00
Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк
Скулл Кавні.
Проводить загальний банковий
бізнес. Видає міжнародні мої
ордери, драфти і пересилає гро-
ші до всіх частин світа Позичає
гроші на реальності. Депозити
его банку подвоїлись протягом
остідних 5 літ і виносять тепер
около \$500.000.00.
Гроші пересилає через фірму
Knauth Nachod & Kuhne, New
York, N. Y.

Стефан Рябець
має у себе найліпші напитки,
цигари і папіроси. Має також
добре заряджену ґросерню.
СПРОБУЙТЕ!
Mahanoy Plane, Pa.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
Можна его бачити в офісі
від 8-ої до 10-ої год. рано.
Від 2-ої до 4-ої пополу.,
від 7-ої до 10-ої вечер.
Old Phone 1269-B

**UNION
Ticket Agency**
ПРОДАЖКА ШИФКАРТ
203. Lackawana Ave.
SCRANTON, PA.
Найліпше місце, де можна купити шиф-
карту до старого краю, як також пере-
слати гроші до Галичини, Угорщини,
Росії і других країв по тій ціні.
Дасмо також позички на
морг'ч. 42

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.
Лічить всілякі хвороби, жіночі,
сужескі і діточі — совістно.
Вилічене, если можливє, гза-
матує.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополу.,
від 7 до 9 вечер.
c/o 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA.

Агенція Корабельна і Пересилка Грошей
Зайнкорпорована в Стейті Нью Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує спідуючі справи:
1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших
і як найкорше.
2) Продає шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю як також з краю
до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
3) Виробляє повномочія, контракти купна і продажі заосмотрені підписом
конзуля; перепроводжує процеси спадкові, ітабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі
перепроводжує всякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старо-
краєвих нотарів і адвокатів.
4) Полагає на справи військові, як: увільнене від асентерунку, військової кон-
тролі, увільнене від вправ і т. п.
5) Вирабляє папирти для ситизенів виїзжаючих до краю.
6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерті, новиначених
пейдів і в других правних американських справах.
7) Миліе гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біж-
чого курсу.
Крім сего Дирекція готова служити порадою і інформаціями також в других
справах, особливо тих, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознайомлені з містом.
Вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків.
З поважанем
Дирекція:
Г. Дзядик предс., А. Саджа місто-предс., К. Курчів кас., С. Ядловскій секр.

Адреса: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULZ,
Хемізактор і будівничий.
Всі роботи залагоджує сей час
і точно, ли також подає ціни на
всілякого рода роботи. 36
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ
машлі, шапки, відзнаки,
хоругви, уніформа.

Ціна в проєкти висилася
даром.
Можете писати до нас по руски,
словами або польськи.

**MERCHANTS
NATIONAL BANK**
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити вишає пів мільона
доларів.
Се є NATIONAL BANK чар-
терований Урядом Злучених
Держав і під безпосередню кон-
тролем тогож уряду.
Є се одинокий Банк в Шенан-
доа, Па. що має свій власний
будинок, в янім міститься пошта.
Вкладайте гроші до того Бан-
ку а дистанете від них процент.
Банк сей вкладає що року
тисячі доларів проценту своїм
костумерам, котрі мають в нім
свої гроші.
Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
на розі улицы Main і Loyd,
Shenandoah Pa.

**Оден з найбільших
броварів
в Америці.**
ПРИЙМІТЬ ПИВО НА КРАСВИЙ СПО-
СІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.
Хто лиш раз по- Голова від него
коштує сего пива, ніколи не болить,
то иншого вже не бо єсть здорове і
буде пийти. поживне.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕШТОЮ ХВА-
ЛТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА
СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333
NIGHT CALL 4854.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
404 GRAND St. NEW YORK.